

OTROK BREZ STARŠEV IN DOMA je v Evropi nešteto. Gornja slika predstavlja tri izmed njih. Zanje skrbi Ameriški Rdeči križ.

Mirovne pogodbe za zaveznike najtrši oreh

Konferenca vnanjih ministrov v Parizu. — Vprašanje kontrole nad plovo po Donavi. — Napetost ob italijansko-jugoslovanski meji

Dne 1. maja se bo pričela v Parizu mirovna konferenca, oziroma se bi imela pričeti, pa ni znanjo še nič pripravljene, ker med Zed. državami, Rusijo, Anglijo in Francijo ni še nikakega točnega sporazuma. Enaindvajset držav bi imelo biti zastopanih na tej mirovni konferenci. Hoteli so za delegate sicer najeti, a povabila jim še niso bila poslana.

Nov poskus za sporazum

Ameriški državni tajnik Byrnes je predlagal, naj se zberejo 25. aprila v Parizu najprvo ministri vnanjih zadev omenjenih držav, da uvidijo, če se bodo v stanju zedinili glede mirovnih pogodb. Vse vlade so se odzvale, kar pa seveda še ni jamstvo, da se bodo do 1. maja tudi zedinile glede pogodb, ki naj jih bi predložile v odobritev drugim zaveznikiškim deželam v Evropi.

Pogodbe s petimi deželami

Namen konference v Parizu je sprejeti mirovne pogodbe z Italijo, Madžarsko, Rumunijo, Bolgarijo in Finsko. In pa razpravljati ter sklepati o načrtu glede bodočnosti Nemčije.

S Finsko sta bili v vojni samo Rusija in Anglija. Kar se Sovjetske unije tiče, je pogodba s Finsko že sklenjena stvar, vojna odškodnina je tudi bila določena in odnosi med Moskvo in Helsinko so zmerni. Finska se je udala v resnico, da je Rusija v vojni zmagala in da je ona njena sosed, s katero bo v bodoče najboljše živeti v prijateljskih odnosih.

Tudi glede pogodb z Bolgarijo ima Rusija določno stališče. Kajti prejšnji pronemški, pronačijski režim je iztrebljen in novi pa je v zvezi s Sovjetsko unijo.

Nesporazumi med Moskvo in Londonom

Angleški in ameriški vladi se zdi, da se je Bolgarija na Rusijo preveč navezala, in da Moskva z Bolgarijo ravna kot da sploh ni bila v vojni proti zaveznikom. Byrnes in Bevin držita glede bodočnosti Bolgarije z Grčijo. Slednja zahteva od nje več vojne odškodnine in pa da naj ostane pod zavezniško vojaško in politično kontrolo. Sedanja bolgarska vlada odgovarja, da

se je dežela ločila od elementov, ki so jo vladali v prošlosti in da je fašistični vpliv čisto odpravljeno, ter da novo vlado tvorijo elementi, ki so bili proti nacizmu in zaveznikom vedno prijateljski. Kar se tiče Grčije, pravi bolgarska vlada, da ji je vojno odškodnino plačala kolikor je mogla, toda ima do Grčije teritorialne tirjatve, a tudi grška vlada jih ima v Bolgariji. Spor je v glavnem radi krajev ob Egejskem morju.

Zahteve za demokratiziranje Bolgarije

Med Grčijo in Bolgarijo ne bo še prijateljstva, vsekakor ne dokler bo slednja imela monarhistično vlado, ki je poslušna Angliji. Za sporazum z Bolgarijo in z Jugoslavijo pa so levičarski krogi v Grčiji, ki pa v vladi niso zastopani in ne v novem grškem parlamentu.

Kar se tiče notranje uredbe v sedanji Bolgariji, pa je napram nji posebno kritična ameriška vlada. Državni tajnik Byrnes je že dostikrat poudaril, da bolgarske vlade ne bodo priznali, ako ne dobe v nji zastopstva tudi opozicionalne stranke. Res je domovinska fronta že večkrat poskusila ustanoviti režim, v katerem bi bila zastopana opozicijska. Tvori jo v glavnem dve stranki — obe prijateljski Angliji, dočim je vladujoča kombinacija.

(Nadaljevanje na 3. strani.)

ŠPANSKI FAŠIZEM IMA PO SVETU ŠE OGROMNO ZASLONBE — ČEMU?

Španija je postala fašistična s pomočjo Mussolinijeve in Hitlerjeve intervencije. Demokratične sile so španski republiko odrekle pomoč pod izjavo nevtralnosti in "neumešavanja" v notranje zadeve drugih dežel.

Španska republika, ki je nastala po demokratičnih pravilih, je bila vsled osamljenosti poražena in pogazena. Nekaj pomoči ji je dala v civilni vojni Sov. unija, pa je klerofašistična propaganda, v katero so se vjeli tudi mnogi delavski krogi, tisto malenkost (podpore) uporabila v napadih na špansko republiko tako uspešno, da se je Španijo pod republikansko vlado oglašalo že za "komunistično" deželo, ki pleni, mori duhovnike, posiljuje nune in uvaja najstrahovitejši teror.

Kakor se je demokratičnim deželam mudilo proglasiti "nevtralnost" v španski civilni vojni, ki ni bila samo civilna ampak ob enem zunanja intervencija fašistične Italije in Nemčije ter Vatikana, tako se jim je po porazu republike MUĐILO PRIZNATI fašista Franca za legalnega, "USTAVNEGA" glavarja Španije.

Cerkvena bogastva v Španiji so bila s tem rešena. In borci španske republike pa ali pobiti, ujeti, ali pa stradali v ubežništvu v Franciji, potem pa kamor še so mogli uteči.

Franco je med vojno ves čas pomagal Hitlerju in Mussoliniju kolikor si je upal tvegati. V propagandi je tolkel po Angliji in Zed. državah ter jima je klical pogin in prerokoval zmago Hitlerju.

Nekateri v zaveznikišk deželah se vsega tega še spominjajo. Smatrajo, da če smo res zoper fašizem, tedaj lahko vržemo še ta zadnji njegov ostanek z ekonomskimi sankcijami proti Francu. Ni mu treba več pošiljati olja ter drugih potrebščin, pa bo po njemu.

Namesto tega sta Washington in London izrazila voljo, naj Španci sami — na "miren način" — odstranijo Franca. O fašizmu v Španiji pa več ne govorijo. Kajti če se ga odstrani, mar ni nevarnost, da postane Španija skoz-in skoz levičarska republika, ki se bi oslonila na Sovj. unijo namesto na kapitalistični zapad?

Poljski predstavnik v varnostnem svetu združenih narodov, Oscar Lange, pa je dregnil v to nevzdržno situacijo z obtožbo proti Francu. Takoj je bil v reakcionarnem ameriškem in angleškem tisku označen za "orodje Sovjetske unije". V Londonu, v Washingtonu in v Vatikanu se prizadevajo, da se zadeva glede Španije ne razvije tako, da bi republikanci prišli nazaj v Madrid. Strah jih je pred socialnim preobratom v Španiji. In boje se povečanja sovjetskega vpliva. Zato so za status quo. In zato je Španija lahko še zmerom fašistična.

Zenske dobile volilno pravico v mnogih državah v Evropi in na Japonskem

Na Japonskem so se 9. aprila vršile volitve poslancev v parlament, v katerih so imele prvič v zgodovini japonske države tudi ženske volilno pravico.

Volitve so bile aranžirane pod nadzorstvom generala Mac-Arthurja, ki je poskrbel, da so bile demokratične v ameriškem smislu te besede. Udeležila se jih je tudi socialdemokratska stranka in dobila veliko glasov, ter komunistična. Ampak zmagale so konservativne stranke, kakor je bilo že vnaprej določeno. General MacArthur pač ne verjame v socialno revolucijo, zato deluje, da se Japonsko obvaruje za kapitalizem in da se bi v bodo-

če razvijala pod okriljem kapitalistične demokracije. Zenske so se v teh volitvah poslužile volilne pravice v zelo velikem številu, a glasovale so v večini pač tako kakor moški — za konservativne stranke in kandidate.

Prvič so dobile po tej vojni volilno pravico ženske tudi v Franciji, v Jugoslaviji in v raznih drugih deželah. V Franciji so delavske žene glasovale v veliki večini za kandidate socialistične in komunistične stranke, na kmetih pa za klerikalno stranko. Ker bodo v Franciji v kratkem nove volitve v parlament na podlagi nove ustave, se posebno klerikalci in drugi kon-

servativci že sedaj v kampanji, da ženske pridobe za svoje kandidate. Cerkvena in druge konservativne stranke kličejo volilke na svojo stran z geslom borbe proti brezbožništvu, komunistom in socialistom.

Pri volitvah v jugoslovansko zbornico so ženske glasovale za listo osvobodilne fronte. Druge sploh ni bilo. Kajti reakciji so v Jugoslaviji tla popolnoma izpodbita. V Italiji in v Franciji, v Belgiji in v angleškem ter ameriškem delu Nemčije pa lahko reakcija po naših demokratičnih pravilih svobodno deluje.

Čemu naj bi bilo na tisoč in tisoč mesnic hipoma brez mesa, ko vendar vemo, da je živine v izobilju! Reporterji pa pripovedujejo, da imaš najboljših vrst mesa v restavracijah na izbiro. Seveda ne v takih, v katere delavci prihajajo.

Nedavno je resigniral iz službe OPA (iz prada za določanje cen) v Waukeganu nekdo zato,

Beda v Italiji je nastala veliko po krivdi črne borze

Ko je prišel Herbert Hoover v Rim, da prouči živilsko krizo v Italiji in dan pozneje poročal, da ji je pomoč skrajno nujna, se je oglašila kopa reporterjev ameriških listov s poročili, da je vredno Italiji pomagati le, če bi vlada v Rimu kaj izdatnega storila proti črni borzi. V tem listu smo že omenili o vesteh, da gre veliko živčev, ki ga pošilja v Italijo UNRRA, namesto potrebnim množicam v roke špekulantom, ki ga potem za drag denar prodajajo bogatim rodbinam in "ekskluzivnim" restavracijam ter hotelom.

Hoovera — kot smo že rekli v eni prejšnjih števil, je vlada v Rimu pogostila s črnim kruhom in z drugimi takimi jedili, ki sama na sebi pričajo, da je lakota v Italiji. Ameriške časniške poročevalce v Rimu pa je ta vlada in cerkvena hinavščina tako razjezila, da so lopnili po nji. Rekli so, da je v vseh boljših hotelih in restavracijah v Rimu belega kruha kolikor ga kdo hoče — seveda za drag denar, in enako drugih živil. Hoover pa je hotela vlada "nablufati", da z belim kruhom Italija niti njemu ne more postreči!

Najbolj surovo pa je nastopil proti živilski pomoči Italiji in drugim deželam v Evropi poročevalec lista "New York Daily News". Ta časopis izhaja v dva in pol milijona izvodih dnevno, torej vladi v Rimu ni vseeno, kaj piše o črni borzi v Italiji.

Zganiti se je morala tudi UNRRA in naslovila italijanski vladi "ultimatum", da naj črni borzi stopi resno na prste. Ne bi bilo prav, če bi mi pošiljali tja živila in obleko za reveže, pa bi jih namesto oni dobivali bogati sloji. Ampak vprašanje je, čemu je sploh mogoče, da hrana, ki je tja pošiljana v dar, pride v posest verižnikom, namesto da se je bi razdelilo gladnim ljudem?

Tisti, ki Italijanov nimajo posebno radi, namigujejo, da kakor je med njimi veliko vsake sorte lumpov tukaj, tako jih je tam, in pa da se Italijani na raketirstvo še posebno dobro razumejo. Dejstvo je, da je postala reliefna akcija v Italiji škandal in to nemalo po zaslugi cerkve ter zavezniške (anglo-ameriške) vojaške vlade. Podpira reakcionarje, ker se "levičarjev" boji.

Ako vam je naročnina potekla, prosimo, obnovite jo čimprej!

servativci že sedaj v kampanji, da ženske pridobe za svoje kandidate. Cerkvena in druge konservativne stranke kličejo volilke na svojo stran z geslom borbe proti brezbožništvu, komunistom in socialistom.

Pri volitvah v jugoslovansko zbornico so ženske glasovale za listo osvobodilne fronte. Druge sploh ni bilo. Kajti reakciji so v Jugoslaviji tla popolnoma izpodbita. V Italiji in v Franciji, v Belgiji in v angleškem ter ameriškem delu Nemčije pa lahko reakcija po naših demokratičnih pravilih svobodno deluje.

ker je uvidel, da je brezpomembno določati prodajalnam "dostrepcne" cene, če ni zraven policija, ki bi tudi pazil, da se jih izvaja. Še stokrat slabše je v velikih mestih.

Politika zvezne vlade za reguliranje cen je propadla. In nikogar ni v nji, od kar je Roosevelt umrl, ki bi znal kapitalizem krotiti, da ne bi gnil dežele v nov gospodarski polom. Zato ves roj špekulantov skoro nemoteno tekmuje, kako bi ljudem odvzel prihranke ko hitro mogoče, pa naj se dogodi potem karkoli. Kaj bodo posledice, si lahko predstavljajo le tisti, ki na razne ekonomske krize še niso pozabili.

KOMENTARJI

Zbira in presoja urednik

"Enajst milijonov ljudi v Zed. državah, ki so ali priseljenci iz centralne in vzhodne Evrope, ali pa njihni potomci, so imeli zborovanje v namenu, da si zasnujejo združeno akcijo za pobijanje komunizma." Tako je dne 12. aprila poročal v Hearstovem tisku z močno poudarjenim naslovom Hearstov žurnal David Sentner. Enajst milijonov je že precej ljudi. Ampak če se pomisli, da ima v seznamu med njimi omenjeni pisec 600 tisoč katoliških Slovencev v Ameriki — torej dvakrat toliko kot jih je tu vseh skupaj, potem se na njegove številke ni prav nič zanesti.

Vatikan je v akciji in trudi se na vso moč pobiti "komunizem", ali bolj naravnost povedano, streti Sovjetsko unijo. Na konferenci, o kateri piše David Sentner, da se je vršila v Washingtonu, je bilo po njegovih ugotovitvah zastopanih milijon ameriških Litvencev, nad pol milijona grko-katolikov, šest milijonov ameriških Poljakov, 1-250.000 Slovakov, 600.000 pristašev "slovenske katoliške unije", 700.000 katoliških Hrvatov, in poleg tega sto tisoče Madžarov, Ukrajincev itd. V Moskvi se jim te številke bržkone ne zde impresivne, ker imajo o mnenju priseljencev omenjenih narodnosti bolj točne podatke kot pa so jih dobili Hearstovi in drugi Rusiji sovražni dopisniki na prej omenjenem zborovanju v Washingtonu. Ampak dokler bo to razmerje trajalo, miru ne bo. Zato se toliko dobrih duš trudi, da se bi Vatikan in Kremlin pobotala in delala vzajemno za mir. A ker Vatikan v svojih namelih in nazorih ne misli odnehati, se bi mu moral Kremlin ukloniti, česar pa Josip Stalin ni navajen.

Ameriški dnevni listi so dobili od fotografskega oddelka Associated Press slike, ki predstavljajo, kako pet članov "italijanske civilne policije" v Gorici pretepa "agitatorja", očitvidno Slovenceva, ker je hotel baš tisti dan došlo zavezniško komisijo opozoriti na krivico, ki jo je storila Italija primorskim Slovincem. Bila je objavljena 12. aprila. Iz slike je jasno, da so znoriti italijanski "civilni" stražarji kar tekmovali kdo ga bo močneje udaril. Ni čudno, ako se primorski Slovenci čudijo, ker so jim zavezniki (Američani in Angleži) sedaj bolj sovražni kakor pa so jim bili francoski in angleški diplomati po prvi svetovni vojni. In ob enem čutijo,

Reko je zavezniška komisija menda že kmalu ko se je v Londonu sešla določila Jugoslaviji. Pravzaprav je že dolgo pod jugoslovansko okupacijo. Iz Londona pa je bilo dne 11. aprila poročano, da so prišli v Moskvo trije madžarski ministri s prošnjo na Stalina, naj poskrbi, da bodo koristni ogrske države na Reki zaščitene in sploh da naj bo Reka za Madžarsko svobodna luka. Pod Avstro-Ogrsko je bila Reka pod madžarsko upravo in je tudi prosperovala. Mussolini je Ogrski nekaj koncesij za pomorski promet v Reki vrnil in nedvomno je tudi sedanji jugoslovanski vlada na tem, da Madžarska ne ostane brez svobodne luke. Ni pa verjetno, da bo imela v nji toliko privilegijev kot jih je imela dokler je bila Reka pod Italijo. Kajti Mussolini je dajal Madžarski posebne prednosti na rovaš Jugoslaviji. Tito va vlada pa bo to razmerje spremenila s stališča vzajemnosti. Seveda imata pri tem tudi Stalin in Molotov veliko besedo. In v interesu Kremлина je, da se Madžarska nanj prostovoljno osloni.

Enest Bevin je častnikarjem dejal, da se ne bo pridružil ameriškemu državnemu tajniku Byrnesu v zahtevi za obravnavo proti Draži Mihajloviču pod ameriški pogoji. Smatra, tako je dejal, da bo sodišče stvar (Nadaljevanje na 2. strani.)

Enest Bevin je častnikarjem dejal, da se ne bo pridružil ameriškemu državnemu tajniku Byrnesu v zahtevi za obravnavo proti Draži Mihajloviču pod ameriški pogoji. Smatra, tako je dejal, da bo sodišče stvar (Nadaljevanje na 2. strani.)

Enest Bevin je častnikarjem dejal, da se ne bo pridružil ameriškemu državnemu tajniku Byrnesu v zahtevi za obravnavo proti Draži Mihajloviču pod ameriški pogoji. Smatra, tako je dejal, da bo sodišče stvar (Nadaljevanje na 2. strani.)

POTRUDIMO SE ZA "PROLETARCA" VSI, PA BO AGITACIJA USPEŠNA

V tej številki je objavljen običajni seznam "Agitatorji na delu", ki beleži nad 40 manj naročnin kakor pa je bilo določenih v prejšnjih štirih tednih.

Zastopanih je v njemu samo 23 prijateljev tega lista, ki so mu skozi štiri tedne dobili 163 naročnin, večinoma ponovljene in nekaj novih. Vsi so se nedvomno trudili, da so izvršili to delo, ker verujejo vanj, oziroma v socialistično glasilo, za katerega agitirajo.

Ampak če bi jih bilo v seznamu 46 namesto 23, koliko boljši bi lahko bil ta rezultat!

Seveda, mnogi obnavljajo naročnino naravnost in tudi na novo se je že marsikdo naročil ne da bi ga kdo v to nagovarjal. Vendar pa, ker potovalnih agitatorjev v sedanjih razmerah ne bomo več mogli imeti — saj jih nimamo že vrsto let — razen v posameznih predelih, bo pač treba, da se bomo morali vsi drugi prijatelji "Proletarca" sami potruditi izvršiti delo, kakršno je bilo nekoč posel potovalnih agitatorjev.

V zadnjih par letih je bila smrt med našimi naročniki izredno aktivna. Med njimi so bili tudi dobri agitatorji tega lista, ki jih je treba nadomestiti in res smo v tem prilično uspeli. V bodoče bo še boljše.

Vsa mnenja čitateljev nam pričajo, da je ta list na pravi poti. In zavedajo se tudi težav, ki jih mora zmagovati, da vztraja vso to dolgo dobo zmerom na pošteno socialističnem stališču.

Živilski trg že skoro ves v rokah verižnikov

Minulo soboto je bilo poročano, da polovica družin v Chicagu ni dobila v prodajalnah običajnih mesnin za prehrano v nedeljo in da so pač morale vzeti kar so še pač mesarji imeli na prodaj. Reporterji raznih listov pa spet "investigirajo" na svojo roko, da izvedo, kako je mogoče, da bi mesnin v tej deželi kar hipoma zmanjkalo. Pa so dognali, da kot se je v času prohibicije izdelovanje alkoholnih pijač spremenilo v "podtalno", ali po ameriško, v "butlegarsko" obrt, tako se je sedaj "reorganizirala" posebno mesna industrija. Stare, velike klavnice "počivajo", kot nekoč v času prohibicije pivovarne in tovarne žganja. To-

da nastale so druge, kakor so sedaj nastale nove klavnice, ki obratujejo s pomočjo "politične" protekcije, to je — grafito in so vrge ves mesni trg s tira. Mesna obrt ni edina, ki se je izmuznila izpod vladnih regulacij. Polom nastaja in v mlinski obrti, na žitnem trgu in sploh v vsi živilski industriji. V Zed. državah namreč obrt prehrane res lahko pristojevalo med veleindustrije. Kontrolira jo mala skupina velebankirjev v zvezi z žitnimi in mesarskimi trdkami, ki imajo v področju tudi sadni trg, razprodajo sočivja in sploh vse, kar prihaja na mizo iz trgovin. Pokojni Roosevelt je ob nasto-

pu v službo poudaril, da bo izgnal menjalce iz templja, ali kot je on dejal, ekonomske rojaliste, pa jih je potem s ponesrečnimi regulacijami, ki jih je označil za "new deal", utrdil in so sedaj v obema strankama veliko jačji kakor pa ko je on prevzel vlado.

Čemu naj bi bilo na tisoč in tisoč mesnic hipoma brez mesa, ko vendar vemo, da je živine v izobilju! Reporterji pa pripovedujejo, da imaš najboljših vrst mesa v restavracijah na izbiro. Seveda ne v takih, v katere delavci prihajajo.

Nedavno je resigniral iz službe OPA (iz prada za določanje cen) v Waukeganu nekdo zato,

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE
NAROCNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75,
za četrt leta \$1.00.
Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopiši in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do ponedeljka
popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co.
Inc. Established 1906.

Editor.....Frank Zaitz
Business Manager.....Charles Pogorelec

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.
Telephone: ROCKWELL 2864

Za spomenik, ki ne bo samo kamen in bron, je res vredno zbirati

Ko so Slovenci zbirali za spomenik Francetu Prešernu, so hoteli postaviti nekaj veličastnega. Pa so se rodoljubi odzvali le po malem, denarja za kaj impozantnega pa je bilo treba veliko. Domislili so se, da bi bilo vredno prirediti narodno slavnost, kakršne Ljubljana še ni videla. Vršila se je v Zvezdi. To je bilo še za časa stare Avstrije. Neki nemški list (v Celovcu) jo je opisal za slavnost ob izpraznjenih sodih. Bilo je baje sodčkov iz "slovenskih" pivovarn cele kupe in pozno zvečer se je vse majalo semtertja, razen "sodčki".

Določeno vsoto se je zbralo in pomagali so kolikor toliko tudi nekateri tukajšnji Slovenci. Pred frančiškansko cerkvijo v Ljubljani je bil Francetu Prešernu postavljen spomenik, nad katerim se je zelo zgražal takratni ljubljanski knezoškof Anton Bonaventura Jeglič. Muza nad Prešernom se mu je zdela premalo oblečena. A Ljubljanci so se spomenika kmalu privadili in tudi Jeglič se ni pohujšal ob njemu.

Ljubljana ima veliko spomenikov. Oziroma jih je imela. In pa zvonov. V prvi svetovni vojni so ji pobrali zvonove, v drugi pa tudi spomenike, če so bili iz dobrih kovin. Ne vseh — nekaj so jih ji Italijani in Nemci pustili, da ne bi bilo preveč "zamere".

Tu (v Ameriki) so Slovenci zbirali za že vse sorte spomenike in nagrobne kamne. Tisti, ki so pri tem pomagali za spomenik Baragu v Clevelandu, in Cankarju na Vrhniki, in drugim zaslužnim možem, se tega morda še spominjajo.

Spomeniki so vredna stvar in je prav, da se jih postavlja tistim, ki so si jih zaslužili. Ampak v vojnah čestokrat izginejo in ostane samo še podstavek.

Zelo trajni spomeniki pa so n. pr. bolniški zavodi, kajti tem se običajno prizanaša tudi v vojnah.

Na kratko, gre se za ustanovo, ki naj bi bila dar ameriških Slovencev bolnim otrokom v Sloveniji. SANS, ki je akcijo zanjo podvzel, se je odločil zbrati v ta namen najmanj \$150,000. Nad tretjino te kvote je že skupaj — še dve — pa bomo na cilju. In ako bo več, toliko boljše. To bo stavba, zgrajena skupno z onimi, v starem kraju, ki bo živ spomenik in s tem pomoč onim, ki lahko v življenju še kaj postanejo — to je otrokom. Potem bodo že oni skrbeli za nadaljne spomenike in za obvarovanje tistih, ki so jim jih predniki postavili.

Zaton lige narodov, ki je obetala veliko in nič velikega izvršila

V Genevi v Švici je veličastno, ogromno poslopje, dom Lige narodov, ki je stalo okrog 28 milijonov dolarjev. Liga ali društvo narodov je bila zamisel ameriškega predsednika Woodrowa Wilsona, ki je bil prvo svetovno vojno spremenil iz borbe med imperialističnimi, kapitalističnimi interesi posameznih dežel v križarsko vojsko za odpravo vojne in za utarbitve demokracije širrom sveta.

Saj izgledalo je, da je tako. "Vojna za odpravo vojne" je bilo eno izmed njegovih gesel. In pa njegovih štirinajst točk — šle so skozi mase kot električni tok.

Vojne je bilo konec in Clemenceau, David Lloyd George, Nitti v imenu Italije in Woodrow Wilson so se zedinili skovati mirovne pogodbe z vidika Wilsonovih 14 točk in ob enem so Wilsonu obljubili uresničiti njegovo temeljno zahtevo — ustanovitev društva narodov.

Naj po svetu nastane odslej trajen mir, vsak narod naj sam odločuje o svoji usodi, diplomacija intrig, ki mešetarji za zaprtimi durji, naj preneha, izvrši se naj razorožitev in vse probleme pa naj narodi, dežele in njihne vlade rešujejo vzajemno, v prid vsega sveta, v zboru društva narodov.

Wilson je bil vesel. Še bolj pa tista ljudstva, ki so skozi dolgo dobo največ trpela, pa podjarmljeni narodi in seveda ves liberalni svet, ker si je od tega obetal novo dobo — prelom s starim svetom in začetek nove ere.

Ni vzelo dolgo, pa so razumni ljudje že lahko uvideli, da je splavalo vseh Wilsonovih 14 točk po vodi že pred pričetkom mirovne konference in dvorani zrcal v Versaju.

Eden glavnih udarcev za ligo ali društvo narodov je bil udar na Wilsonovo vnanjo politiko: v Zed. državah samih. Zmagali so republikanci in mu zavrgli vse, kar je sklenil. Wilson se je iz Pariza vrnil razočaran od smrti ne samo nad svojo deželo ampak nad vsemi zavezniškimi velesilami.

Liga je bila vzlic vsemu ustanovljena, kot so mu magnati Anglije, Francije ter Italije v Versaju obljubili, ampak naš zvezni kongres je zaključil, da Zed. države ne bodo pristopile vanjo.

Kakor je bil to zanjo udarec, so narodi upali, da bo liga res ustanova, ki naj svetu zavaruje mir, mu zgradi demokracijo in blagostanje na temelju vzajemnosti — da bo uspela in se ji končno pridružijo tudi Zed. države. Vse zavezniške dežele so pristopile od začetka. Francozi in Angleži so dominirali v nji. Po "poboljšanju" Nemčije je bila tudi ona pripuščena, nato še razne druge dežele, tako tudi Sovjetska unija in vse se je razvijalo navidez dokaj idealno.

Pa so Japonci udarili v Mandžurijo, komisija društva narodov je japonski prestop ek preiskala in ostalo je pri preiskavi,

V ZDRAVNIŠKI POKLIC se priglašajo vedno več žensk, kar je dobro, ker one so že po naravi bolj ustvarjane za negovanje bolnikov kakor pa moški. Gornje je slika iz medicinskega kolegija v Philadelphiji, kjer se študentke uče v operiranju bolnikov.

KATKA ZUPANČIČ:

IVERI

Zapovedani in nezapovedani posti

Naš mesar, ki je izučen krznar in ki ga vselej grdo dirne, ako ga kdo naziva "mesar" — se vse te dni strašno jezi, ker nima kaj mesariti. Police v dolgi hladilnici so že ves teden prazne in na kavljce se je že v soboto obesila praznota. Nekaj koncev takozvanih mehkih salam je še na razpolago in pa kracje že razpokanega sira.

Pa se gospodinja spogleduje vsak dan bolj nestrpno in z očmi nervozno mežikaje povprašuje, kako in kaj... Pomaga še telefon, ki poje in poje, in Pavel — tako je mesarju ime — odgovarja, se prestopa z noge na nogo in si grize v ustnice.

Težko se je brzdati. "O, saj je ta teden itak teden posta in... ampak velikončna nedelja bo tu in z njo mojih dvanajst povablencev... Celo gnjat..."

"Ne morem obljubiti niti enega parklja, kamoli cele gnjati..."

"A v Milwaukeeju, sem slišala, da je mesa, kolikor in kakršnega kdo hoče..."

Pavel se ujezi. "Pa pošljite svojih dvanajst apostolov tja..." in se mu glas pri temu od same ironije potresa kakor žolca.

Prav resno se je bati, da bodo Pavlu izkušnje tega tedna razdeljevale so zunanjo polituro in mu povrh še nemara skvarile značaj. Vendar se še spomni, da je skoz doslej veljal za dobro dušo, pa objasnjuje nekoliko mileje: "Po tri, štiri ure vsakteri dan tega tedna sem potratil na trgu, a vse kar sem dosegel, je bilo zmigavanje z rameni..."

Tako se bomo torej morali te dni vzdrževati mesnih jedi tudi tisti, ki se za cerkvene postne postavbe veliko ne menimo. Kar

kot je n. pr. običaj v našem zveznem kongresu. Mussolini je udeležil po Grčiji in spet je bilo nekaj preiskave in graje. Sele ko je zapodil svoje horde v Etiopijo, so debatirali in se prerekli, izrekli so se v društvu narodov celo za "sankcije" proti Italiji in čakali, da je zmagala.

Tako je mali Viktor Emanuel postal "cesar" in Mussolini pa svetovni prvak. Ligi narodov je pokazal figo in izstopil iz nje. Isto je storil Hitler. Prav tako ali še bolj "užaljeno" je izstopila Japonska. Le Sovjetsko unijo so kratkoma izključili, ker je napadla Finsko.

Liga se je s temi cincinji degenerirala od kraja. Za varnost španske republike pred Mussolinijevim-Hitlerjevim napadom, oziroma intervencijo vanjo se ni niti zmenila. Čehoslovaška je bila žrtvovana. Fašizem je prospeval in evropski ter ameriški kapitalizem sta se tega veselila — češ, samo da se ubranimo "komunizma", pa bo dobro.

Nastala je svetovna vojna številka dve in liga pa je dremala v svoji prekrasni palači in skozi vso vojno je ni bilo mogoče zbuditi.

V prvih dneh letošnjega aprila je imela svojo poslednjo sejo. Eksperimentalna je 26 let in končno sklenila, da naj se njeno palačo ter vso njeno drugo imovino, z arhivi vred, prepusti novi sorodni organizaciji — "Združenim narodom".

V ligo (društvo) narodov je imel svet vero. V takozvano organizacijo Združenih narodov je nima. In ni mu zameriti. Kajti imperialistični motivi prevladujejo sedaj kakor takrat in po svetu je več — veliko več zanimanja za špekulacije, za oljna ležišča in za črno borzo kot pa takrat. Razlika je sedaj le ta, da je Sovjetska unija zraven, takrat pa je bila ograjena. In morda vzlic temu, da se obnaša po pravilu, da v Rimu bodi Rimljan — bo naš o. pri-pomogla, da Rooseveltov največji up — organizacija Združenih narodov ne postane polom, kakor je liga.

izkušenj, ali pa iz izkušenj svojega bližnjega spoznala, kaj je njegovemu rodu bodisi na korist, ali pa na škodo. Kako to svoje dognanje uveljaviti? Njega ne bi maral nihče poslušati, še manj ubogati, malike pa vsakdo. Za "znamenja" pa ni bilo nikoli težko!

Rockefeller pomagl židovskemu relifu, Zidje pa Vatikanu

Chicago Tribune pravi v depesih z dne 10. marca, da je John D. Rockefeller prispeval \$100,000 za židovski relif, angleška časniška agencija Reuter pa pravi v depesih, datirana v Londonu 12. marca, da je svetovni židovski kongres prispeval papežu \$20,000 v znak priznanja za pomoč, ki jo je dala katoliška cerkev židovskemu ljudstvu.

ŠVICA ČRTALA NEMSKI DOLG

Hitlerjeva Nemčija se je v Švici zadolžila za naročeni material v vsoti četrtil milijarde dolarjev. Ker je vsled nemškega poraza ta dolg neiztirljiv, ga je švicarska vlada črtala iz svojih knjig.

NEMSKI VOJNI UJETNIKI NA DELU V ANGLIJI

V Angliji je zaposlenih na prisilnih delih 183,000 nemških vojnih ujetnikov, vseh skupaj pa je tam 225,000, med njimi 12,700 takih, ki se jih ne sme zaposliti.

BIVSI VOJAKI SE POTRUDILI V SOLE

Izmed sedem milijonov vojakov, ki so bili odpuščeni iz armade in mornarice, se jih je več sto tisoč prijavilo v šole, ostali pa so šli v industrijo. Solanje jim plačuje vlada.

AGITATORJI NA DELU

Vse naročnine, ki jih pošljejo zastopniki in drugi agitatorji Proletarca, so štete na bazi polletnih naročin. Namreč agitator, ki pošlje eno celoletno, je zabeležen v tem seznamu z dvema polletnima.

Anton Zornik, zap. Penna	44
John Krebel, Cleveland, O.	20
Frank Cvetan, Johnstown, Pa.	14
Ch. Pogorelec, Chicago, Ill.	14
Frank Stih, Sheboygan, Wis.	12
Anton Udovič, La Salle, Ill.	11
John Kosin, Girard, O.	6
Louis Barborich, Milwaukee, Wisconsin	6
Joseph Korišič, Detroit, Mich.	6
Matt Malnar, Willard, Wis.	4
Lenhart Werdinek, Thomas, W. Va.	3
Leo Zevnik, La Salle, Ill.	2
Frank Zaitz, Chicago, Ill.	2
John Vitez, Barton, O.	2
Jennie Jerala, Moon Run, Pa.	2
Joseph F. Durn, Cleveland, O.	2
Jacob Ambrozich, Moon Run, Pa.	2
Frank Podboy, Parkhill, Pa.	2
John Rak, Chicago, Ill.	2
Mary Marinshek, Gallup, N. Mex.	2
John Chamazak, Chicago, Ill.	2
Kayton Erznožnik, Red Lodge, Montana	2
Frank Remitz, Rock Springs, Wyoming	1
Skupaj 4 tedne (od 7. marca do 4. aprila) 163 naročin, prejšnji izkaz (4 tedne) 207 1/2 naročin.	

KOMENTARJI

(Nadaljevanje s 1. strani.)

pravično in pravilno vodilo, torej ni vzroka za zunanjo intervencijo proti njemu. Bevin ima prednost pred Byrnesom v tem, da v Angliji velesrbska propaganda sedaj nič ne pomeni, dočim je v Zed. državah zelo močna vsled svojih zvez s poljsko reakcijo in pa s politiki, ki si jih je Fotič že dolgo nazaj navezal nase.

David J. Dallin pravi v dolgem članku v New Leader (dne 6. aprila), da ima iz popolnoma zanesljivih virov dokaze, kako v ameriški in angleški zoni Nemčije naše in angleške vojaške oblasti uporabljajo fašiste iz Latve (begunce) — seveda proti Rusiji, kakor Poljake, dasi član kar tega ne pove naravnost. Navedel je njihna imena in opisal dclovanje, ki ga vrše za osvoboditev Latve. V tem napadajo tudi latviške social-demokrate, menda ker so se v času Hitlerjeve okupacije podtalno borili zoper njo, fašisti pa so Nemcem pomagali. Kar je zanimivo je to: Slovenski in vsake sorte drugi fašisti so vsi — ako so le mogli, pribežali v ameriško ali pa v angleško okupacijsko zono, bodisi v Nemčiji, v Avstriji ali kjerkoli. In vsak fašist se izgovarja, da je demokrat zato, ker je zbežal pred domačimi in pred ruskimi "komunisti".

Kanadska vlada se z odkritjem ruske špionaže ni kaj posebno postavila, kajti koncem konca je prišlo na dan, da je njeno špijonaško omrežje boljše razporejeno kakor pa sovjetsko. Kajti glavni ruski špijon Igor Gouzenko, uposlen v sovjetskem poslanstvu v Kanadi je bil ob enem tudi špijon kanadske vlade. Slednji je služil, svojo vlado pa je izdajal, a plačilo je vlek od obeh. Tako je ta "informativna služba", ali "intelligence service", in kakor še drugače olepšavajo posel ova-duštva in agentov provokatorjev.

Srbobran razlaga, da pomeni Titov režim trajno nevarnost ne samo Grčiji in Italiji temveč svetovnemu miru in splošnem. In zaeno z drugimi reacionarnimi listi vpije o zbiranju jugoslovanske in sovjetske armade tik Trsta, ki šteje baje že milijon mož. Ako se bi Srbi po prvi svetovni vojni slično potrudili, bi D'Annunzio ne mogel iztrgati Reke in jo osvojiti za Italijo in tudi Slovenci in Hrva-ti na Primorskem ne bi bili izročeni kartjaven dan Italiji v dar. A Nikoli Pašiču je bilo pač več za Solun kot za Reko ali Trst, in več za Veliko Srbijo kot za pravičnost. In je tako koncem kraja vse zaigral.

John L. Lewis je zvita buča. Ko se je z unijo premogarjev ločil iz AFL, je ob enem oznamil, da predsednik AFL William Green ni več član UMW, ker je izključen. Greena je potem v naglici sprejela neka druga unija, da je mogel ostati v svoji službi. Toda sedaj, ko se je unija premogarjev vrnila v AFL, je Lewis pojasnil, da je unijski asesment za Greena bil vedno redno poravnat, torej je še član unije, v kateri je bil od začetka.

Na diplomatične poteze se kajne razumejo tudi vodilne glave v unijah, ne samo državniki na konferencah združenih narodov in na drugih svojih sestankih.

American Federationist (apr. izdaja) ugotavlja v svojem glavnem uvodniku, da je tekma sedaj med deželami, ki si iščejo varnosti pod okriljem ZN (združenih narodov) in med USSR, ki si hoče zavarovati meje z invazijami v druge dežele, da si jih podvrže. V istem članku pripoveduje tudi o armadi milijon mož, ki jo ima Tito v pretnjo miroljubnim zaveznikom ob Italijanski meji. "American Federationist" se smatra za zelo dostojno, resnicoljubno, informativno revijo. Izdaja jo AFL. Ampak kadar se v nji piše kaj o Rusiji, o Titu itd., neha biti vse omenjeno — namreč dostojna itd., pa udriha in udriha. Po Moskvu, seveda, kot da nima tu dovolj vzroka prijeti za metlo in pometatati smeti z naše lastne dežele.

General Anders (poveljnik poljske armade v Italiji, sovražnik sedanje Poljske vlade in Sovjetske unije) se jezi nad angle-

ško vlado, ker mu je sporočila, da njegovih čet, ki štejejo okrog poldrug sto tisoč mož, ne bo več vzdrževala. Možtvu je bilo naročeno, da naj se vrne na Poljsko, česar pa se velika večina brani in bo treba najti zanj prostor in delo v kaki drugi deželi, če se med tem ne prične vojna z Rusijo. V tem slučaju bi Andersova armada zelo prav prišla.

Španski diktator Franco je generalu Andersu v Italijo sporočil, da si po razpustu svoje armade lahko poišče dom v Spaniji, kjer bo dobro došel. To je značilno zato, ker nekateri zavezniški krogi trdijo, da Anders ni fašist ampak le protikomunist. V resnici je oboje, drugače bi ga Franco ne vabil v Spanijo.

Henry Wallace je na svečanosti v spomin Rooseveltu ob prvi obletnici njegove smrti omenil tudi prijateljstvo pokojnika do Sovjetske unije in dejal, da so govornice o možnosti spopada med nami in Rusijo nesmisel. Zed. države so prepremetne, da bi iskale vojno z Rusijo, in isto tako je Rusija prepremetna, da bi silila v oborožen konflikt z nami. Zal, da je v tej deželi precej prav tako vplivnih ljudi, kakor je trgovski tajnik Wallace, ki glede odnošajev med Zed. državami in USSR niso enako miroljubnega mnenja. In Roosevelt ni nasledil kak nov Roosevelt (kakor je n. pr. Wallace) ampak Truman.

Harold Laski, ki je po svetu veliko citiran, prvič, ker je znan učenjak, in drugič ker je predsednik eksekutive angleške delavske stranke, je napisal brošuro o smotnih delavske stranke v vnanji politiki Velike Britanije. V nji pravi, da se angleška delavska vlada ne bo oslonila na Washington, ne na Moskvu. Kajti ako se bi zvezala z ruskim komunizmom, ali pa sklenila militaristično zvezo s kapitalističnimi Zed. državami proti Sovjetski uniji, bi to bila pot naravnost v izdajstvo civilizacije. Churchill je seveda drugačnih misli. On je za čimtesnejšo zvezo imperija Velike Britanije z Zed. državami. Njegov govor v Fultonu, Mo., pod pokroviteljstvom predsednika Trumana, pa je bil živ dokaz, da ima predlog za sodelovanje obeh velesil proti Sovjetski uniji v tej deželi veliko mogočnih pristavev. In dogodki v minulih mesecih pričajo, da se tako zvezo praktično še izvaja, čeprav med Washingtonom in Londonom ni še uradno napisane vojne pogodbe in je tudi ne bo. Dejstvo pač je, da angleška in ameriška vlada delata vzajemno posebno v zadevah, ki se tičejo Rusije, oziroma akcij proti nji. Glavni vzrok je različen ekonomski sistem in pa križajoči se interesi posebno med Anglijo in Sovjetsko unijo.

Jugoslavija je bila v času vojne v anglo-ameriški propagandi pretirano hvaljena (en čas Mihajlovič, potem Tito), sedaj pa je zagriženo napadana. Pa bo iz zagat izvozila. Dasi gre skozi silne preporodne bolečine — to je svojstvo vsake socialne revocije (Konec na 5. strani.)

Tole mi ne gre
v glavo?

Kako to, da sedaj i v Nemčiji vo-
dijo na zatočno klop tiste navadne
ljudi, ki so obtoženi komunističnih
aktivnosti, dočim se kapitalisti, ki
so financirali in pomagali Hitlerju,
nič ne zgodi, to mi nitakor ne
gre v glavo!

PRIPOVEDNI DEL

TONJE MAČEK:

Sluga Matej in njegov pes

(Nadaljevanje.)

Matej se je počasi dvignil in odtaval v svobo "sobo", majhno luknjo v kotu pod stopnicami. Tu je imel ležišče, kamor je poznano zvečer, ko ga gospod baron ni več potreboval, ves zbit položil svoje stare kosti in se pogreznil v težak sen, iz katerega ga je točno ob šestih zjutraj zbuhal star, razklopotan budilnik, ki ga je, da bi ga boljše slišal, postavil na poveznice umivalno skledo. V tej luknji je stal, stisnjen pod stopnice, star, železni vojaški postelnjak s preležano slamnjako, ki je bila pregrnjena s posvalkano odejo. Ob okencu, skozi katerega se je videlo pred hlev na dvorišču, je stala pomoljena mizica na treh nogah; četrto so nadomestovali kosi opeke. Na mizici je ležalo vse mogoče v slikovitem neredu: ostanki večerje od prejšnjega dne, kos kruha poleg mastila za čevlje, par umazanih ovratnikov in oguljena črna kravata. V steno poleg vrat je bilo zabitih nekaj žebeljev in na njih so viseli razni kosi obleke: hlače z zelenim šivom, paradni frak z zelenim ovratnikom in medenimi gumbi, na katerih je bil vtisnjen baronov grb, in dvoje predpasnikov. Ob steni je stal lesen stolček s pločevinasto skledo za umivanje.

Nad posteljo na steni je visela podoba "Zadnje večerje" in slika cesarja Franca Jožefa, pod njo pa obledela fotografija, ki je predstavljala Mateja kot mladega dragonca na slikanem ozadju dunajskega Schönbrunn. Ti predmeti so zgovorno pripovedovali o Matejevem življenju, ki ni bilo kdove kako bogato dogodkov. Bil je sin pobožnih kmečkih batarjev, ki se je pri vojaki izkazal kot zelo pripravna orodnanca in častniški sluga. Eden izmed častnikov, katerega je vse leto hodil zjutraj buditi in mu čistiti čevlje, ga je priporočil staremu baronu Steinhartu, ki ga je po dosluženi dobi vzel na graščino za lakaja, kjer je ostal za vedno. V svojem služabniškem postu se je kmalu tako izuril, da so ga smatrali za neobhodni hišni rekvizit.

Skrbno je negoval mladega barončka in baronese in se je z njimi igral. Takrat jih je smel še tikati. Ko pa so malo odrasli in šli v mestne šole, jih je smel ogovarjati samo z milostljivi gospod baron in milostljiva baronesa. Tovarištvo je prenehalo med njimi, bil jim je samo še sluga, a oni njegova gospoda.

Svoje plače, ki mu jo je stari baron obljubil, ni nikoli v celoti dvignil, vzel je le kdaj pa kdaj kaj malega na račun, za tekoče potrebe. Gospod baron se mu je ponudil, da bo že nalagal njegove prihranke zanj v hranilnico.

Matejem, kakor da so ga one najele.

Čim starejši je Matej postal, tem osornejši je bil baron z njim. Nazadnje sploh ni nikdar več slišal prijazne besede. S skrbjo je stari sluga začel gledati v bodočnost. Dolgo ne bom več mogel vzdržati, si je mislil. Teh nekaj let, ki mi še preostajajo, bi rad preživel v miru. Kako prav je, da nisem v mladosti zapravljaj. Radoveden sem, koliko bo že vsega skupaj v moji hranilni knjižici. Odkar je pokojni baron umrl, mi je niso več pokazali. Po mojem računu bi moralo zadostovati, da plačam hišico dolgi pod gozdom na koncu vasi, ki mi je najbolj všeč in še mora ostati toliko, da bom kakih deset let lahko brez skrbi preživel. Takoj jutri poročem gospodu, da mi knjižico izročijo, kajti ne ve se, kako se pride. Pri meni, mislim, bo sedaj bolj na varnem.

Res se je Matej drugi dan, ko je stregel gospodu baronu pri obedu, opogumil in je zaprosil: "Prosimo ponižno, milostljivi gospod baron, da bi mi blagovolili izročiti hranilno knjižico, na katero ste izvolili v hranilnici nalagati moje plače. Rad bi si nekaj kupil in se mi ravno sedaj nudi ugodna priložnost."

Gospod baron ga je srepo pogledal: "Kaj hočete?"

"Da bi mi dali moje hranilno knjižico."

"O kakšni hranilni knjižici se vam pa sanja?"

"No, tisto, na katero se je moja plača nalagala v hranilnico. Stari gospod baron, Bog jim daj dobro, so vsak mesec moje plače na moje ime naložili v hranilnico in so mi hranilno knjižico večkrat pokazali. Ko so umrli, je bilo že čez dva tisoč goldinarjev."

"Vam se gotovo blede. Jaz ne vem ničesar o kakih vaši hranilni knjižici ne o kakih plači. Kako plača bi pa še radi imeli? Ali niste z vsem prekrbljeni?"

"Že, gospod baron, ampak mislim sem, da ne bode zahtevali, da vse svoje življenje delam samo za hrano. Kaj pa bo z menoj, ko ne bom več mogel? Že zdaj niste rekli, da niste več z menoj zadovoljni, da sem že prestar, da boste vzeli mladega."

(Dalje prihodnjič.)

Nekaj drobica

Chicago, Ill. — Korespondent Leigh White, ki piše v "Chicago Daily News", pravi v pešči iz Aten na Grškem (dne 3. aprila), da je Grčija sedaj edina demokratska država na Balkanu. Pravi, da je tisk v nji svoboden. Lahko tiska resnico ali pa širi laži.

Na to pravilo se Leigh White dobro razume, ker najraje potvarja, ali pa širi lažnjive vesti o vseh tistih, ki res delujejo za svobodo ljudstva in s tem za demokracijo na Balkanu. Ampak to je njemu "komunizem".

Mož priznava, da se v izbični Grčiji dogaja mnogo krivic, in da v nji velik del prebivalstva mizerno živi. A vzlic temu mu je Grčija "najsodobnejša država na Balkanu". In za to "svobodo" se ima kajpada zahvaliti britanski armadi.

Iz gornjih vrstic lahko sodite, kaj pomeni svoboda tiska za kapitalistične časopise. Ako ne bi bili tako hinavski in lažnjivi ob enem, bi bilo danes v tej deželi 50 milijonov manj hipnotiziranih slepcev.

Da, ameriška reakcija se danes raduje prosperitete korumpirane politike in gangstarske črne borze. Ampak za letom 1946 pride tudi leto 1950. In tako se poleg prihajajoče depresije lahko še kaj drugega primeri.

V čikaških mesnicah primanjkuje zopet mesa. Grem iz ene v drugo, in v tretjo. Vse, kar so imele napredaj, so bile svinjske kosti in bikove možgane. A kje je drugo meso? Kdo uživa najboljše porejje mesnin? Mi gotovo ne in ne od glada umirajoči Evropejci. Deležna pa je teh dobrin vrhnja plast. Ona ima tudi kontrolno nad živilskim trgov, nad klavnicami in nad mesno industrijo v splošnem. Jaz sem sicer zadovoljen tudi z enim funtom bikovih možgan

SOVJETSKA PROPAGANDA zna prirejati demonstracije proti kapitalizmu in kapitalističnim vladam kjerkoli, a na ta posej se razumejo tudi njeni nasprotniki. Tako se je v minulih tednih dogodilo mnogo demonstracij proti Rusiji posebno na Kitajskem. Gornje je slika kitajskih študentov—ne na Kitajskem—ampak v Tokiu na Japonskem, ki so zahtevali, da naj se sovjetske čete umaknejo iz Mandžurije.

in z eno zeljnato glavo; ta podlaga mi daje ambicijo pisati članke, ki sicer niso intelektualni, ampak jih od takega gorenjskega kmečkega sina, ki je brez šol, tudi nihče ne pričakuje.

Naredbe OPA (Office of Price Administration) so se čezdalje slabše obnesle. V sebi imajo več lukenj kot pa švicarski sir. A je OPA vendarle boljše kot nič. Ako se reakciji posreči to ustanovo do 30. junija likvidirati, gorje nam!

Nikomur ni skrivnost, da se cene dan za dnem višajo. Anekdotično pripoveduje o dvema zakonca na Milwaukeeju, ki sta se pomenkovala o draginji. Zena je možu tožila, da njegova plača več ne zadostuje za dostojen življenjski standard, kajti cene gor in gor. V zibelki je ležal 6 mesecev star sinček in ko je poslušal ta pomenek svojih staršev, je začel živčigati...

Ako je Bog dal vsem svobodno voljo in pravico do svobode, kako to, da krščanska Anglija in Zed. države ne dovoljujejo enakosti tudi Rusiji? Rad bi videl tisti dokument iz nebes, v katerem je dal stvarnik angleškemu krščanskemu imperializmu pred štiri sto leti patent za osvojitve milijone ljudi, da jih spremeni v sužnje. Take pogodbe ni! In tisti, ki se postavljajo s krščanstvom, a ob enem verujejo zase v nebesa na tej zemlji, so si pravilice o božji volji (da naj bo tako kot je) le izmislili.

Vsi tisti socialisti, brez izjeme, ki danes zagovarjajo takozvano srednjo pot, kakršna sploh nikjer ne eksistira, varajo druge in sebe. V levem žepu nosijo radikalna načela, v desnem pa reakcionarna.

Ali vam je znano, da angleški socialisti (laboriti) izpodkopavajo sodelovanje med socialistično in komunistično stranko v Italiji? Komu v korist? Italiji, Jugoslaviji ali angleškemu imperializmu? Meni je znano, da je bila baš torijska Anglija največja pripomočnica fašizma, Francija in Amerika pa njegove krstne botre. In sedaj ti kramarji delujejo za ustanovitev neke tretje socialistične internacionale. Vse to se lepo sliši, ampak ta manever sloni ves na smotrih angleškega imperializma. Morda se v tej sodbi motim, a ne izgleda, da se.

Dandanes se svet hitro vrti. Sicer teče okrog svoje osi kot običajno, a dogodki brze hitreje kot nekoč in z njimi razvoj. Kar je danes novica je jutri že staro. Zato bi priporočal vsem

Dr. John J. Zavertnik
PHYSICIAN AND SURGEON
3724 WEST 26th STREET
Tel. Crawford 2212
OFFICE HOURS:
1:30 to 4 P. M.
(Except Wed., Sat. and Sun.)
6:30 to 8:30 P. M.
(Except Wed., Sat. and Sun.)
Res. 2219 So. Ridgeway Ave.
Tel. Crawford 8440
If no answer — Call
Austin 5700

slovenskim urednikom, ako jim je dopise nemogoče objaviti v enem tednu po prejemu, naj jih rajše vržejo v kos.

Minuli teden si je "organizacija združenih narodov" (United Nations Organization) skrajšala ime v UN (United Nations). Izpustili so označbo "organizacija". Jim ne zamerim, ker vedo, da UN (Združeni narodi) še niso organizacija, ampak da morda šele postanejo. Gre se deset glasov proti dvema.

Kakor sta v zakonu mož in žena obvezna deliti dobro in slabo, odgovornost za vse vsak "pol in pol" (ali kot pravimo po angleško, "50-50"), tako se bi morali po tem pravilu ravnati tudi "združeni narodi", ako hočejo postati organizacija, oziroma ena družina.

Ne vem, če vidim prav ali ne, a zdi se mi, da vodijo vnanjo politiko ameriške demokratske administracije v resnici reakcionarni republikanci, seveda pod znakom demokratske stranke. Pomoč pa imajo v burbonskih demokratih z juga in od drugih takih.

In kar se tiče Anglije, ali ni čudno, da njena sedanja delavska vlada še vedno drži v diplomatičnih službah po svetu toliko torijev? — Johh Chamazar.

Nacizma v Avstriji še dolgo ne bo konec

Nedavno je neki avstrijski politik zaveznikom dejal, da naj nehalo misliti o "avstrijskem narodu", ker ga ni. Avstrija je le dežela, a njeno prebivalstvo je nemško, z nemško, ne pa s kako avstrijsko kulturo.

Taki glasovi pričajo, da mnogi v Avstriji svojo državo smatrajo za umetno sestavino, ker velesilam ni za to, da bi živela združena z Nemčijo. Tako so jo po mnenju takih Avstrijcev zavezniki držali v kleščah po prejšnji vojni in isto nameravajo tudi sedaj.

Toda pronemštva ali pangermanizma zavezniki v Avstriji niso mogli uničiti niti s pomočjo Zidov, pravi nacijska propaganda, in ga tudi sedaj ne bodo.

K temu poroča časniška agencija ONA, da se pristaši nacizma v Avstriji pozdravljajo s tem, da si kličejo mesto pozdrava številko—88—. Začetna črka Hitlerjevega imena je namreč osma črka abecede, in če jo dva-

Poslušajte
vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko radio uro v Chicagu od 9. do 10. ure dopoldne, postaja WGES, 1360 kilocycles.
Vodi jo George Marchan.

BARETINCIC & SON
POGREBNI ZAVOD
T. J. 20-361
424 Broad Street
JOHNSTOWN, PA.

krat ponoviš, imaš nacistični pozdrav "Heil Hitler".

Ta novi pozdrav je postal ba- je znak poznavanja med Hitlerjevimi pristaši od vzhodne Prusije pa do štajerskih dolin. Ravno na Stajerskem, to je, v avstrijskem delu te pokrajine, je položaj posebno resen. To je lahko razumljivo, saj je Hitler sam dejal, da je Gradec zaslužil častni naslov "mesta nacistične revolucije".

Zarotniki, ki se pozdravljajo s številko "88", se ohrabrujejo pred vsem s tem, da se tolažijo,

da Hitler sploh ni mrtev. "Vojna se bo nadaljevala najpозnejše v dveh letih", si prigovarjajo. Morda je največ tega med dijaki. Daleč v gorah so našli zavezniki tečaj smučarjev, katere so vodili bivši SS-častniki.

Poglavitni cilj te kampanje "88" je seveda v prvi vrsti, da se širi mrznjo in sovraštvo do Rusije. V drugi vrsti pa žele prepričati vsakogar, da se Velika Britanija oborožuje nanovo, in sicer za vojno proti Sovjetski uniji. Avstrijski SS-ovci so pripravljani...

Mandžurija, prirodno bogata dežela, ki je žoga v mednarodni politiki

Kmalu po prvi svetovni vojni so se Japonci odločili vzeti Kitajcem Mandžurijo, prvič ker je to bogata dežela na rudah, in v drugič, da napravijo zakozgodo med Kitajsko in Sovjetsko Sibirijo, in v tretjič, da se pripravijo na eventualen boj za izrjenje rdeče armade iz Azije.

V minulih vojni so zasedli Mandžurijo sovjetske čete in jo nedavno zapustile, za kontrolo nad to deželo pa se bore Čiang-kaiše-kove armade s četami takozvanih kitajskih komunistov, ki zahtevajo avtonomno Mandžurijo.

Zanimiv članek o tem je napisal časnikar agencije ONA, Owen Lattimore, ki se glasi:

Kot v pokrajini notranje Mongolije, tako je tudi v Mandžuriji nastalo močno avtonomno gibanje, ki je pa bolj pokrajinskega značaja. V notranji Mongoliji živi ljudstvo, ki ima svoje močno izražene posebnosti, ki je ločijo od Kitajcev. V Mandžuriji je avtonomno gibanje osnovano na zahtevah pokrajinske vlade, ki hoče več samostojnosti.

Ta problem ni omejen le na Mandžurijo, temveč velja za vse zgodovinske kitajske pokrajine — pač pa je najbolj ostro prišel na površje v Mandžuriji. Kitajci so kolonizirali večino Mandžurije šele v modernih časih. Kitajci, ki so odhajali tja, se niso izseljevali kot Evropejci v Ameriko, ki so iskali novo domovino, temveč so nekako širili ozemlje Kine in njene meje.

Toda pomisliti je treba, da je bila Mandžurija od vseh kitajskih pokrajin — če izzamemo otok Formozo — najdalje časa pod peto japonskih gospodarjev. Bilo je mnogo odpora, odkritega in podtalnega, za katerega je moralo plačati z življenjem mnogo odločnih ljudi. Toda mnogo jih je tudi preželo do bo okupacije. Zdjaj so začeli zopet prihajati na dan in se uveljavljati.

Čunkinška vlada je napravila usodno zmoto, da tega ni upoštevala. Predno so Japonci zasedli Mandžurijo, je bila najslavnejša in najbolj vplivna osebnost Mandžurije takozvani "mladi maršal", Čang Hsue-Liang, ki je leta 1936 pomagal v Sianu ujeti generalissima Čiang Kajšeka, ker je bil prepričan, da ne velja nadaljevati borbe proti komunistom ter se raje zvežati z njimi v strnjeni fronti proti Japoncem. Mladi maršal je bil pozneje postavljen pred vojno sodišče in zaprt.

Ne bom se tu ukvarjal z vprašanjem, ali bi bilo bolje osvoboditi Čiang Hsue-Lianga ali ne. To je zadeva Kitajcev. Toda dejstvo je, da so Kitajci z njim izgubili edino veliko osebnost, ki je priznana v Mandžuriji, ter da so radi tega morali pošiljati v osvobojeno pokrajino nezna-

ljudi, katerih tamošnje ljudstvo ne priznava kot svojih.

Ako je imelo vodstvo Koumintanga namen držati mladega maršala v zaporu, bi bilo moralo poskrbeti za namestnika in mu še pred porazom Japoncev ustvariti dovolj močno pozicijo v Mandžuriji.

Toda Koumintang tega ni storil. Posledica je bila, da ljudstvo Mandžurije ni imelo nobenega spoštovanja do predstavnikov, katere je pošiljala tja kitajska centralna vlada. To so bili večinoma ljudje, katerim je centralna vlada zaupala, ker so se izkazali kot zvesti sovražniki komunistov — toda ljudstvo jih je navzlic temu smatralo kot tuje in jih ni priznalo.

Mandžurski narod bi hotel, da mu prednjačijo njegovi lastni prvaki, oni, ki so se borili proti Japoncem. Teh vlada ne priznati, toda komunisti so jih priznali — nobenega dvoma ne more biti o tem, da so mnogi teh prvakov že prej, za časa borbe, ustvarili zveze s komunisti. Nekateri so celo sami postali komunisti.

Danes je vsekakor položaj ta, da je kitajska centralna vlada zašla v težkoče, ker je zamudila priliko, da si pridobi simpatije ljudstva s tem, da jim prizna nekaj avtonomije. Komunisti so priliko spretno izkoristili in sprejeli načelo, da velja ugoditi tem zahtevam in priznati Mandžuriji posebne svobodščine.

V Mandžuriji torej vidimo isto tragedijo kot v Grčiji in Perziji, v Indoneziji in v mnogih drugih krajih — namreč, da oni, ki bi si bili mogli z malimi koncesijami pridobiti srca in prijateljstvo naroda, niso znali izkoristiti prilike, ki se jim je nudila. Komunisti pa so pobrali žogo, ki se je izmuznla iz rok njihovim nasprotnikom, in so zdaj na potu k cilju.

Najbolj enostavni izgovor je seveda ta, da je vsega tega Moskva kriva. Toda izgovor je že star in obrabljen. Zgodovina ga nikakor ne bo upoštevala. V Kini je v mnogih zgodovinskih pokrajinah neizogibno, da se razvije močan pokret, ki bo zahteval avtonomne pravice. Tako jo v slučaju Mandžurije, tako bo tudi še drugje.

AUTO WANTED

For Quick Action

ANY MAKE OR MODEL
We Will Pay Your Price
Call or Drive in at Once

See MR. BERKES
6400 SO. WESTERN
REPublic 6400

PRVA SLOVENSKA PRALNICA

Parkview Laundry Co.

1727-1731 W. 21st Street CHICAGO 8, ILL.

Fina postrežba — Cene zmerne — Delo jamčeno

TELEFONI: CANAL 7172—7173

ZA LICNE TISKOVINE VSEH VRST
PO ZMERNIH CENAH SE VEDNO
OBRNITE NA UNIJSKO TISKARNO

ADRIA PRINTING CO.

Tel. MOHAWK 4707

1838 N. HALSTED ST. CHICAGO 14, ILL.

PROLETAREC SE TISKA PRI NAS

PRISTOPAJTE K SLOVENSKI NARODNI PODPORNI JEDNOTI

USTANAVLJAJTE NOVA DRUŠTVA. DESET
ČLANOV(IC) JE TREBA ZA NOVO DRUŠTVO

NAROČITE SI DNEVNIK

"PROSVETA"

Naročnina za Združene države (izvemši Chicaga) in Kanado \$6.00
na leto; \$3.00 za pol leta; \$1.50 za četrt leta; za Chicago in Cicero
\$7.50 za celo leto; \$3.75 za pol leta; za inozemstvo \$9.00.

Naslov za list in tajništvo je:

2657 SOUTH LAWNDALE AVENUE

CHICAGO 23, ILLINOIS

Help Wanted

KARAS MFG. CO.
4040 N. ROCKWELL
MEN, WOMEN, BOYS, GIRLS
16 Years or Over
EXPERIENCED
Or Trainees; Permanent Jobs; Punch Press Operators, Set-up Men, Assemblers, Packers and Shippers, Guards, Tool & Die Men, 48 Hour Week for Women; 57 Hour Week for Men.
Ask for Walter Heinen

Help Wanted

MEN & WOMEN
PAPER BOX MAKERS
Need At Once
SINGLE STAYING MACHINE OPERATORS — HAND WORKERS — STRIPPERS
Experienced — Good Wages
Fine Working Conditions
Paid Vacations
Plenty of Overtime.
Time and 1/2 Over 40 Hours

KORLE, INC.
2229 SOUTH MICHIGAN

Help Wanted

GIRLS & WOMEN
NEEDED FOR PACKING CANDY BY HAND OR MACHINE. NO EXPERIENCE NECESSARY. GOOD SALARY
APPLY
CRYSTAL PURE CANDY COMPANY
2611 WEST CHICAGO

BAKER
STEADY POSITION IN NORTH SHORES FINEST HOTEL
See MANAGER
Georgian Hotel
422 DAVIS STREET EVANSTON
Or call Greenleaf 4100

Help Wanted

Switchboard Operator
Prefer One With Some Typing Experience
3-Day Week — Close to Loop
The Mutual Drug Co.
35 NORTH GREEN ST.

TELEPHONE OPERATOR
Experience Necessary
Stenographic Secretary for Plant Manager
Prefer Someone with Factory Experience. Good Salary
2800 W. CULLOM
IND. 8000

Help Wanted

ENVELOPE MACHINE OPERATORS
PART TIME WORK
HIGHEST RATE OF PAY
Pleasant Working Conditions
CONTINENTAL ENVELOPE CORP.
429 SO. ASHLAND AVENUE

ATTENTION!
LAUNDRY HELP NEEDED
FEEDERS — FOLDERS
TOP WAGES — APPLY
Illinois Linen Service
1644 ARCADE PLACE
Or Phone Seeley 0724

Help Wanted

TRUCK DRIVERS AND HELPERS
PERMANENT JOBS
PREVAILING WAGES
See MR. MANN
GOOD WILL INDUSTRIES
2425 SOUTH WALLACE
VIC. 7337

MEN NEEDED
ON SHIP AND STRUCTURAL STEEL WORK
Arc Welders — Drill Press Operators — Yardmen
Helpers — Laborers
Day Shift 57 Hours
Night Shift, 57 1/2 Hours
Gage Structural Steel Co
3141 SOUTH HOYNE

Help Wanted

Midland Structural Steel Co.
WE NEED AT ONCE
START TODAY
STEEL HELPERS and LABORERS
Experience Not Necessary
60 Hour Week — 70 Hour Pay
BONUS PLAN
1300 So. 54th Avenue
CICERO, ILL.

Walgreen Warehouse
Needs TRUCK HELPERS
High Wages Steady Work
Pleasant working conditions.
Good Opportunity
Apply Now
Walgreen Warehouse
4720 S. ST. LOUIS AVE.

Help Wanted

EXPERIENCED JANITORS
DAY WORK
STEADY JOBS
TOP PAY
MUST BE RELIABLE
Apply
UTAH RADIO PRODUCTS
820 N. Orleans Street

GIRLS & WOMEN
TO MAKE PRETTY WOMEN-
LY THINGS AGAIN
Excellent Transportation
Steady work — Good Pay
PARFAIT CO.
1500 NORTH OGDEN
Mrs. WHITMAN

ENVELOPE OPERATORS

DAY OR NITE SHIFT
Pleasant working conditions.
Good Starting Wages
CENTRAL ENVELOPE & LITOGRAPHING CO.
426 SOUTH CLINTON
4th Floor See Mr. Stewart

FOREMAN

EXPERIENCED IN
VITREOUS ENAMEL WORK
Apply or Write
Hussman - Ligonier Co.
2401 LEFFINGWELL
ST. LOUIS, MISSOURI

LAUNDRY HELP FOR ALL DEPARTMENTS

Feeder and Folder for Flat Work Department
Shirt Press Operators
Experienced or inexperienced
Good Pay
Garden City Laundry
3333 WEST HARRISON

Motion Picture Engineering Corp.

Draftsmen, Designer Draftsmen, General Machinists (nite) General Machinists (day), Hand Screw Mach. Operators (day) Production Inspectors (day), Stockkeeper (nite), Driver, Tool and Die Makers, Wood Pattern Maker, Machine Operators (Drill Press etc.).
Good starting wages. Plenty of Room for Upgrading. Clean Modern Plant. 2800 W. CULLOM, Independence 8000.

EXPERIENCED Shoe Repair Man

Good Pay — Steady Work
SCHNEIDER'S Shoe Repair Service
1150 CENTRAL WILMETTE, ILL.
Call Mr. SCHNEIDER
Wilmette 3535

Freight Handlers Dockmen

FULL OR PART TIME
OVERTIME AFTER 8 HOURS
Apply At Once
Gateway City Transfer
21ST AND MORGAN STS.

WALGREEN WAREHOUSE

Needs TRUCK HELPERS
High Wages Steady Work
Pleasant working conditions.
Good Opportunity
Apply Now
Walgreen Warehouse
4720 S. ST. LOUIS AVE.

WOMEN NEEDED FOR

Floor Maids with or without Experience. Good Pay, Steady Work. Also for laundry, with or without experience.
WOMAN for KITCHEN WORK
Good Pay — Steady
AUGUSTANA HOSPITAL
411 W. DICKENS
Lincoln 2700

PIONEER MFG. CO.

2352 WEST CERMAK ROAD
(Second Floor)
We Need at Once Experienced
Blacksmith Finishers
also
Truck Body Builders
5 1/2 day week — 46 hours —
Time 1/2 over 40 hrs. — Union
Scale. — Hospitalization. —
Group Insurance Plan
Pleasant working conditions.
Royal Truck Body Builders
51 EAST 71ST STREET
See Mr. BRYANT

MEN-BOYS

Experience Not Necessary
Light Work in Clean Shop
Good Opportunity for Advancement with Established Concern
Manufacturing Rugs
Over 61 Years.
Pushman Bros.
16 SOUTH WABASH AVE.
CEN. 5767

Switchboard Operator & General Office Worker

5 day week — Good working conditions and top wages for steady, reliable girl
Sleight Metallic Ink Co. of Illinois, Inc.
717 WEST CONGRESS
MON. 6900 for Appointment

Attention MEN and EX-SERVICE MEN

SPOT WELDERS, PUNCH PRESS OPERATORS, SPRAYERS
5 1/2 Hours Week
Time and 1/2 over 40 Hours
STANDARD STEEL CABINET CO.
3711 MILWAUKEE
KIL. 0074

UNIVERSITY CLUB of Chicago

Needs At Once
Bus Boys—Kitchen Girls and Food Checkers
EXCELLENT WAGES
GOOD HOURS
(No Sunday Work)
76 E. Monroe Street

MILL MEN

Experienced in Setting up of Operating Shapers and Tennonor. — Steady Work. —
Good Salary — Apply Personnel Office or Write
Hussman - Ligonier Co.
2401 LEFFINGWELL
ST. LOUIS, MISSOURI

WALGREEN WAREHOUSE

We Need
GIRLS & WOMEN
for
Light Assembly Work
Good Salary — 5 Day Week
Paid Vacations — Hospital, Insurance Benefits
Apply Now
Walgreen Warehouse
4720 S. ST. LOUIS AVE.

GIRLS - WOMEN

Starting Salary 70c an Hour
Steady Work
Excellent Opportunity
GEORGE F. McKIERNAN
430 SOUTH GREEN
Haymarket 7136

BINDERY GIRL

We have a model shop with high type Girls.—Experienced feeders, stitchers, gatherers on Bank Checks. — 80c an hour for 40 hours. Pleasant working cond. Overtime 90c an hour.
Protectu Bank Note Co.
4048 SCHUBERT

KEELEY BREWING CO.

28th and Cottage Grove Ave.
Positions now open for
Bookkeeper & Typist
Experience helpful but will consider bright Business College graduate.
EXCELLENT SALARY
Fast Growing Organization
Apply or Call for Appointment
Calumet 2030

GENERAL FACTORY HELP

Highest wages paid steady men
Clean pleasant working conditions
Apply
THE WATERS CO.
6501 WEST GRAND
MER. 2101

- STOCK MEN -

NEEDED AT ONCE
Excellent Working Conditions
Good Salary. — Steady
Wilcox & Follett
1255 SOUTH WABASH

WOODWORKERS

SANDERS — SHAPERS
GLUERS — BAND SAWYERS
MACHINE HANDS
CABINET MAKERS
ASSEMBLERS
Finishers Experienced in Matching and Glazing
50-Hour Week
Time and 1/2 Overtime
TAPP, INC.
1732 ARCADE PLACE

MURPHY

DODGE DEALERS
2650 NORTH CICERO
We have Chicago's cleanest, warmest shop; we pay top wages and think our working conditions are ideal; we need men at once for steady work with good postwar future

Die Set-Up Man

for
PUNCH PRESS DEPT.
6 NITES A WEEK
Good Wages Top Men
2nd Floor—Mr. HETZEL
Wilson Industries, Inc.
737 W. VAN BUREN ST.

GIRLS - WOMEN

Needed at Once
Assemblers — Solderers
Day Work. — No Experience Necessary
"We will train." Paid holidays
Vacation with pay. — Group Health Insurance. — Sick Benefit Plan. — 48 Hour Week
AMPRO CORP.
2851 NORTH WESTERN

FRY COOK

DOWNTOWN PRIVATE CLUB
STEADY WORK
APPLY AT
10 NO. DEARBORN ST.
See MR. BURKART

PUNCH PRESS OPERATORS

EXPERIENCED MEN
Good Pay — Steady Work
Apply At Once
PRECICE DIE & STAMPING CO.
1621 N. WOLCOTT STREET

TOOL AND DIE MAKERS

Die Mold Experience
65 TO 70 HOUR WEEK
E. TOMAN & CO., Inc.
2621 WEST 21ST PLACE

WANTED Experienced Finisher Refinish Furniture

ALSO
Experienced Upholsterer
Good Wages. — Steady Work.
Excellent Working Conditions
H. G. LINDWALL
808 OAK, WINNETKA, ILL.
Phone Winetka 145
Phone Win. 639, after 6 P. M.

CHICAGOAN HOTEL NEEDS HOUSEMEN

(4 P. M. TO 12)
Inspectresses
(8 A. M. TO 4:30 P. M.)
Good Union Wages
Apply 21st Floor
67 W. MADISON STREET
North Side Mfg. Concern
EXPER. STENOGRAPHER.
37 1/2 hour week 5 days. Good salary. Pleasant surroundings.
Permanent. — Apply
FIAT METAL MFG. CO.
1205 W. Roscoe Street
Tel. Mr. Garey: Lakeview 3103

SHEET METAL WORKERS

EXPERIENCED
Blow Pipe Men Preferred
WRITE — STATE AGE
SALARY EXPECTED
International Shoe Co.
3515 SOUTH BROADWAY
ST. LOUIS, MISSOURI
Girls — Food Checker, Salad Girl, Cashier. Good salary and Meals. Pleasant working conditions. The Barclay Club, 906 N. Huguelet Pl., near Delaware & Michigan. Superior 7281.

GIRLS!

NEEDED AT ONCE
General Office Work
Pleasant Working Conditions
Good Pay
"We Train Beginners"
Kleinzway, Inc.
1367 WEST 37TH ST.

GIRLS & WOMEN

For WRAPPING and BINDING (tying) various articles.
LIGHT WORK
GOOD SALARY
STEADY
Wilcox and Follett
1255 SO. WABASH

PORTER

All Round Handy Man
ALSO SHIPPING and STOCK ROOM HELPERS
40 Hour Week
Time and 1/2 for Overtime
C. B. SHANE
325 WEST MADISON ST.
5th Floor

LABORERS!

NEEDED
Time and 1/2 for Overtime
Steady Work — Good Pay
GORIS & CO.
8124 SOUTH HOYNE

GENERAL FACTORY HELP

Some experience in Woodwork if possible. Age no Handicap if Capable. Steady Workers
JUNIPER 2706
GIRLS SALES CLERKS
Good Pay and Working conditions.
DRESS'LS
3256 Wallace Street
Victory 2590

STOCK CLERKS

(Loop Concern)
Day or Part Time
Morning or Afternoon Work
PARKE-DAVIS & CO.
130 North Franklin

CARETAKER and MAINTENANCE MAN

for day shift in a large Church.
Steady. Regular hours. Good salary. — Phone:
Mr. Gibbs — CICERO 4070
Collect
YOUNG WOMAN
for general office work. Interesting work. Good salary. Permanent. Vacation with pay.
Apply
A. & A. MFG. CO.
525 N. Noble Street.

"CHEF"

Experienced only. Good hours. Steady. Good pay. Excellent working conditions.
MARK TWAIN RESTAURANT
105 West Division St.
DISHWASHER & PORTER
Good hours. Meals furnished. Good starting salary. Steady work. — Apply now
HORWATH CAFE
1850 N. Harlem Avenue
Phone Elmwood Park 626

SWITCHBOARD OPERATOR

EXPERIENCED
Excellent Opportunity.
Good Pay. Paid Vacations and Attendance Bonus
Apply
Lake City Linen Supply
320 WEST 36TH
BOU. 6300

Crochet Beaders

HAND BEADERS
VERY GOOD PAY
Apply At Once
West Side Embroidery Co.
224 SOUTH MARKET

DROP HAMMER OPERATORS

Permanent Jobs
Good Wages — Full Time
Employment During the Entire Year
GEYER MFG. CO.
200 EAST 3RD STREET
ROCK FALLS, ILL.

MEN

TO LOAD CARS AND PACK CEREALS
77 1/2c Per Hour
TIME AND 1/2 FOR OVERTIME
H. C. Knoke & Co.
5725 W. ROOSEWELT RD.

MEAT CUTTERS

for shops with good working conditions. Union scale and time and 1/2 for overtime
Call JORDAN
GRACELAND 0515
BODY — FENDER MAN
Top Salary
Steady Work
YARDS MOTOR CO.
5212 South Ashland
Call PROSPECT 4545

TYPISTS

(Loop Concern)
Day or Part Time
Morning or Afternoon Work
PARKE-DAVIS & CO.
130 North Franklin
OPERATORS
Experienced Binders on Tea Aprons
Good Pay.—Excellent working conditions.
ARTISTIC APRON HOUSE
103 South Wells

WOMEN and GIRLS

for light factory work.
Pleasant working conditions.
8 hours; 6 days week
65 cents per hour
E. TEMES
1967 W. Ogden — Seeley 5249
CLERKS for OFFICE WORK
Assistant Bookkeeper — Good pay to start. — Time and half over 40 hours. Pleasant work.
International Packaging Co.
4043 Drexel Boulevard
Oak 7414

WOMAN

For alteration work on dresses
Experience necessary. Steady work. Good work conditions
TONY THE TAILOR
945 Wilson Avenue
Sunnyside 9602
Wanted
MEN OR BOYS over 16 Yrs.
to work in bowling alleys.
Good pay. Short hours. Apply
Kaadland Bowling Alleys
3249 N. Ashland

MOLDERS

Brass and Aluminum — Tub and Squeezer
Day or Night
Steady work — Overtime
CAL. 4895
GIRLS—Good hand Sewers
to copy hats and to learn lining of Fur Coats by good established firm. — Excellent working cond. — HATTIE M. SOMERS,
Room 1005, 162 N. State St.
Phone Central 2211, Cicero.

GIRLS - WOMEN

FOR NIGHTS
NO EXPERIENCE NECESSARY
10% BONUS FOR NIGHTS
ATTRACTIVE RATE OF PAY
EXCELLENT WORKING CONDITIONS
CONGENIAL WORKING COMPANIONS
APPLY
DU PAIGE PLASTICS CO.
400 CRESCENT, LOMBARD, ILL.
LOMBARD 1250

GIRLS - WOMEN

NEEDED AT ONCE
FOR LIGHT ASSEMBLY WORK
NO EXPERIENCE NECESSARY — GOOD STARTING SALARY — PAID VACATIONS
Apply Today
National Scientific Products Co.
5013 North Kedzie Avenue

CLERK - TYPIST

Steady. — Profit Sharing Plan
Paid Vacation
Pleasant working conditions.
AUTOMATIC CANTEN CO.
4633 Gladys
See Mr. CASSEL
We Need at Once
BODY and FENDER MAN
also PAINTER. Good Salary
Chance for Advancement
A. & J. GARAGE
2548 West 51st St.
GRO. 2410 Mr. Germann

DECORATOR HANDY MAN

Exclusive Club
Desirable Year Round Work.
For Reliable Man
1300 NORTH DEARBORN
We are looking for
MOTOR REPAIR MAN
and COIL WINDERS
\$1.50 per hour for experienced
man. Steady work and plenty
overtime.
SUPERIOR 7092

MEN

Needed Immediately
Factory work
Good pay — Plenty overtime
BRAMAN & SONS, Inc.
2046 Cornell Avenue
ALL AROUND MAN
For Folding and Packing
48 Hours Week
Time and 1/2 for overtime
Steady Work
C. M. HOOF CO.
1414 S. Wabash Avenue

MOLDERS

Brass and Aluminum — Tub and Squeezer
Day or Night
Steady work — Overtime
CAL. 4895

AUTOMOBIL GLAZIER

Highest Pay
KELLMAN PLATE GLASS CO.
6457 Cottage Grove Avenue
HYD. 9421

CARPENTERS

Experienced
Steady Work — High Pay
Apply
RIES BUILDING CORP.
4132 North Hermitage

BEAUTY OPERATOR

Experienced
Good Salary — Permanent
Ideal Conditions — Apply
Valentino Beauty Salon
211 East Delaware Pl.
Phone: Delaware 6482

Iz SANSovega urada

3935 W. 26th St., Chicago 23, ILL.

V skladu otroške bolnice nad \$53,000

Kampanja za zbiranje prispevkov v sklad otroške bolnice za Slovenijo je v polnem teku. Dasi se je agitacija pričela šele 1. aprila, je bila dosežena prva tretjina kvote \$150,000 že do konca marca. Dva velika meseca sta april in maj in pričakuje se, da bo do tedaj dosežena že druga tretjina postavljene kvote. SANS pričakuje največ odziva od slovenskih podpornih, kulturnih in gospodarskih ustanov ter seveda tudi od imovitejših posameznikov, zlasti onih, ki so si uredili lepše in udobnejše življenje v Ameriki v glavnem s poslovanjem z našimi ameriškimi rojaki. Zanašamo se tudi na naše preproste delavce in delavke, ki tvorijo hrbtnico vsakemu našemu naprednemu prizadevanju, ki so že večkrat in največ prispevali za našo politično in pomožno akcijo in ki se bodo ponovno odzvali apelu za finančno podporo tega važnega, potrebnega in človekoljubnega projekta.

Zelo nevhvaležno od nas bi bilo, če ne bi izrekli posebno priznanje onim našim rojakom v vseh slovenskih naselbinah, ki jih najdemo na vsaki prireditvi, na vsakem sestanku, kjer se zbirata denar za pomoč našim bratom in sestram v stari domovini. Njihova imena so ponovno in ponovno označena v naših seznamih, njihovi prispevki zdaj za eno, zdaj za drugo stvar so glavni vir vse podpore, ki jo mi slovenski izseljenci v Ameriki po svoji skromnosti moremo nuditi svojim stari domovini. Vzlic večkratnim slabim razmeram, kljub slabemu zaslužku in velikim potrebam v lastnih hišah se ti rojaki in rojakinje vselej odzovejo in po svoji moči pomagajo. Kadar obiščete kako prireditev in se zopet snidete s temi ljudmi, sežite jim v roke in jih toplotno pozdravite.

V našem tretjem seznamu prispevkov, ki krije štiridesetno dobo med 8. marcom in 4. aprilom, zaznamujemo v skladu otroške bolnice \$49,461.55, vključivi znesek \$17,000, ki so ga obljubile SNPJ, ABZ in JRJ in katerega prejmemo, čim se bo pričela bolnišnica graditi. Nadaljni prispevki v enem tednu do 11. aprila so znašali \$3,748.00 in dvignili sklad do zneska \$53,100.75.

Tudi naši rojaki v sosednji Kanadi, katere naš SANS radi razlike v državljanstvu ne more uradno zastopati, so se pridružili naši kampanji in bodo prostovoljno zbirali prispevke v ta namen. Društvo "Novo mesto" št. 12 Vzajemne podporne zveze Bled, s sedežem v St. Catharines, Ont., je zaključilo postati ustanovni član našega fonda in zbrati \$1,000 (\$1,100 v kanadski valuti). To svojo obljubo so potrdili dne 6. aprila, ko se je med njimi mudil po opravih glavni tajnik SANSa in so mu izročili že nabrano vsoto \$720 (\$800 kanadske valute). Če pomislimo, da se nahaja v označenem mestu in okolici le okrog 70 sloven-

skih družin in nekaj samecev, ki se bavijo v glavnem s sadjarstvom, je ta njihov zaključek res nekaj velikega in plemenitega. Marsikateri večji slovenski naselbini v Zed. državah ta odziv lahko služi za vzgled. Poleg tega pa kanadski Slovenci tudi sodelujejo v Svetu kanadskih južnih Slovanov v skupni kampanji za bolnišnico, ki jo bodo pomagali zgraditi v Jugoslaviji. Sodi se, da je v Kanadi le okrog 3,000 slovenskih priseljencev. V primeri s trditvijo, da je v Zed. državah do 250,000 slovenskih Amerikancev, ki imajo nad 1000 raznih društev, zborov, klubov, narodnih domov in podobnih ustanov, pač lahko lažje cenimo poštovanje naših sosedov v Kanadi, obenem pa se sami zavedamo, da še nismo storili svoje moralne dolžnosti napram svojim dragim in stari domovini v tisti meri, ki jo nam naše toliko večje število v Ameriki narakuje.

V BOLJŠE RAZUMEVANJE

Ko je eksekutiva SANSa zaključila, da bo začela zbirati sklad za zgraditev bolnišnice v Sloveniji, so nekateri naši rojaki dobili vtis, da bomo tako bolnišnico tudi sami zgradili. Kaj takega bi bilo nemogoče, oziroma bi bilo povezano s takim stroški in delom, da bi določena kvota pod nobenimi pogoji ne odgovarjala potrebam. Omenjeno bolnišnico bo zgradila slovenska vlada sama s pomočjo denarja, ki ga bomo mi zbrali v ta sklad. Bolnišnica bo last slovenske republike, torej slovenskega naroda, ki bo sam moral precej prispevati v obliki primerne zemlje in gradiva, arhitektov in drugih veščakov itd. Tudi značaj bolnišnice ni bil dokončno določen in to vprašanje je prepuščeno državnim oblastem. Na podlagi informacij, ki smo jih dobili od dr. Neubauerja, pa smo imeli v prvi vrsti v mislih bolnišnico za tuberkulozne otroke, v kateri bi se lahko uporabljali tudi klinični aparati, katere je Sloveniji podaril JPO-SS. Vsekakor pa je SANS prepustil končno odločitev zadevnim oblastem in ministrstvu za zdravje pri slovenski vladi.

Za \$150,000 bi bilo mogoče postaviti precejšnji sanatorij za jetične otroke, nikakor pa ne kake splošne bolnice z najmodernejšo opremo in laboratorijem. Uradni zaključek pa določa, da se bo presežek denarja nad kvoto \$150,000 porabil za opremo, nikakor pa ne jamči, da bomo preskrbeli vsa opremo. Naš zaključek določa nekaj, kar lahko slovenski Amerikanci v primernem času izvedemo, ne pa kaj takega, kar bi radi izvedli, pa ne moremo. Prepričani smo, da bomo v najkrajšem času zbrali vsoto \$150,000 in jo tudi prekoračili. Vse nekaj drugega pa bi bilo, če bi hoteli zgraditi bolnišnico za pol ali en milijon dolarjev, pa te vsote ne bi mogli zbrati. In iz tega vzroka se je SANS obrnil na slovensko vlado za informacije, nasvete in navodila ter ji obenem sporočil naše mnenje, da se bomo tako obojestransko razumeli.

Važno je tudi ponovno poudariti, da bodo vsi prispevki za sklad otroške bolnice res stoostotno porabljeni v ta namen. Ker je bilo razglašeno, da se pri zbiranju teh prispevkov ne sme pozabiti tudi SANSovega upravnega sklada, iz katerega se plačujejo vsi stroški v zvezi s to kampanjo, je bilo v nekaterih krajih razumljeno, da se bodo upravnimi stroški plačevali iz sklada otroške bolnice. Nikakor ne! SANSov upravni sklad je dokončno ločen od drugih skladov in v njega se stekajo le prispevki za članarino, izrecno v ta namen darovane vsote, dohodki od priredb in korist politične akcije in podobno. Na to opozorilo glede dohodkov za upravo je torej pomenu, da pri kampanji za zbiranje prispevkov za otroško bolnico ne smemo pozabiti upravnega fonda, ne smemo pozabiti plačevati svojo članarino, vpisavati novih članov in v splošnem gledati tudi za koristi SANSa samega, ki vodi vse delo in trpi vse stroške iz svojega upravnega sklada. Ta fond nam torej omogoča, da lahko vodimo pomožno akcijo poleg politične ter da resnično zjamčimo, da gredo vsi drugi prispevki do zadnjega centa v tisti namen, za katerega so bili darovani.

In še nekaj. SANSova kampanja za sklad otroške bolnice v Sloveniji je popolnoma samostojna in nezavisna od katere druge kampanje, ali od kampanje Ameriškega odbora za jugoslovansko pomoč. SANSova kampanja je naša zadeva, izključno slovenska in izključno za Slovence. Dokler ta kampanja ni zaključena in naš cilj uresničen, ne bomo aktivno delovali pri drugih sličnih kampanjah, izzemeši pri splošni reliefni akciji. Vsled tega se naj pošiljajo vsi prispevki za sklad otroške bolnice v Sloveniji pravno na SANSov urad (3935 West 26th Street, Chicago 23, Illinois) in vse denarne nakaznice in čeki naj bodo izplačljivi le na **Slovenian American National Council**.

Zakaj sedaj naglašamo, da zbiramo prispevke le za Slovenijo, ko smo pa nekaj mesecev nazaj poudarjali potrebe cele Jugoslavije — brez razlike na narodnost itd.? Odgovor je zelo enostaven. Reliefne potrebe so se pošiljale v Jugoslavijo za razdelitev po Rdečem križu in sicer po onih pokrajinah, ki so bile najbolj od vojne in okupacije prizadete in kjer je bila potreba za pomoč največja. Rečeji so vsi, ne samo Slovenci. Naše pošiljke so bile za nujno, takojšnjo pomoč. Vendar pa nismo mogli pomagati vsem, niti ne izvršiti tistega dela, za kar je bila poklicana UNRRA. Čim je UNRRA pričela pošiljati v Jugoslavijo svoje ogromne zaloge reliefnih potrebščin, so oblasti ugotovile, da bi bilo večje korist za Jugoslavijo, če ameriški Jugoslovani koncentrirajo svojo pomožno akcijo na kak projekt, katerega Jugoslavija sama ne more postaviti v sedanjih razmerah, kar bi pa lahko storili Amerikanci. In iz tega razloga je Ameriški odbor za jugoslovansko pomoč osvojil načrt, ki predvideva financiranje večjega števila klinik, laboratorijev, dečjih domov itd. In iz istega razloga je meseca januarja eksekutiva SANSa osvojila načrt za zbiranje prispevkov za slovensko bolnico. Očividno je, da o kakih "jugoslovanski bolnici" ni misliti ter da bo uspeh take kampanje najboljši in stroški najnižji, če razvijemo tako kampanjo v glavnem med Slovenci v Ameriki za Slovence v Jugoslaviji. Ameriški odbor pa lahko pomaga drugim delom Jugoslavije, ki so tudi potrebni sanatorijev in klinik, za katere pa ne zbira prispevkov kaka narodna skupina.

NASE PRIREDITVE V APRILU
V soboto 6. aprila je nastopil SANSov tajnik Kuhel na koncertu in banketu lokalnega odbora Sveta kanadskih južnih Slovanov v St. Catharines, Ont. Udeležba je bila velika in zbrana je bila znatna vsota v fond bolnice, ki ga zbira omenjena organizacija v Kanadi. Govoril je tudi Martin Krašič, gl. blagajnik HBZ, gl. odbornik Vrbanec ter tajnik Sveta kanadskih Srbov Vojin Grbič. — Zadnje nedeljo so bile predstavljane slike iz stare domovine v Jugoslovanskem narodnem domu, Ely, Minn., pod pokroviteljstvom podružnice št. 6 SANSa.

Prihodno nedeljo (21. aprila) popoldne priredi SANSova postojanka št. 108 v Detroitu pestro prireditev z igro in drugimi točkami. Vrši se v Delavskem Domu na Livernois cesti. V imenu SANSa govori njegov drugi podpredsednik in gl. tajnik S. N. P. J. Fred A. Vider.

28. aprila popoldne se vrši v Harwicku, Pa., javni shod in predvajanje filmov pod pokroviteljstvom Felercije društev SNPJ za zapadne Pennsilvanijo. Nastopi kot govornik tajnik SANSa Kuhel in domači govorniki.

Vse te prireditve se vršijo v prid sklada otroške bolnice za Slovenijo.

Mirko G. Kuhel, tajnik.

Komentarji—

(Konec z 2. strani.)

luejše — postaja dan za dan čilejša. Ameriška propaganda ji sedaj nagaja pod pretvezo kampanje v bran Draže Mihajlovića, anglo-ameriška pa skupno radi jugoslovanskih zahtev za pridruženje Primorja s Trstom Jugoslaviji. Z njo molče soglašata Francija. Vlada v Moskvi ni do sedaj še nobenkrat diplomatično rekla, da podpira jugoslovanske zahteve. Podpira pa jih vsesokoli moralno. A najodločnejše pa se je za pravice do slovensko-hrvaškega Primorja zavzela Jugoslavija sama. Namreč današnja Jugoslavija. Zato so ji angleški in ameriški propagandisti dali komunistični pečat še s toliko večjim poudarkom. Češ, saj ji Trsta že zato ne smemo dati, ker je komunistična! Ali tako nekako razumejo to stvar tisti Slovenci in Hrvati v Ameriki, ki pravijo, da bi zavezniški Trst Jugoslaviji sicer naklonili, toda ker je "komunistična" in pa dekla Rusije, ga bo spet dobila Italija. Resnica je, da sta angleška in ameriška vlada imela glede Italije in vprašanje njenih mej ter Trsta že dokaj močan sporazum še v času, ko je kardinal (takrat le nadškof) Spellman hodil v Rim in nedvomno pomagal pridobiti kralja Emanuela ter Mussolini-

jevega zeta grofa Čičana za strmoglavljenje "dučija". Mešetarjenje se je vršilo stazi vatičansko diplomacijo in nji gre predvsem zato, da Italija ostane pod vplivom katoliške cerkve in da ji v ta namen Amerika in Anglija čimveč pomagata. To je edini izhod, ki jo bo obvaroval "komunizma". O, po svetu se bodo dogodile letos in naslednja leta še zelo "zanimive", zgodovinske velike stvari. Kapitalizem in imperializem pojmeta. Kapitalizem je zares mogočen samo še v Zed. državah. Drugod zatonjuje. Nekaj drugega ga mora naslediti in o tem se gre.

Mirvne pogodbe za zavezniške najtrši oreh

(Nadaljevanje s 1. strani.)

nacija popolnoma navezana na Rusijo. Vsled tega jo v Washingtonu smatrajo za komunistično, ki predstavlja le manjšino bolgarskega naroda. Vlada v Sofiji pa trdi, da je narod z njo in tako se ta spor vleče in tudi v Parizu ne bo poravnani.

Vprašanje trgovine in prometa

V Londonu in Washingtonu so nad Rusijo zelo nezadovoljni radi načina, po katerem uveljavlja svojo kontrolo nad gospodarstvom Madžarske, Bolgarije in Rumunije. Byrnes zahteva, da naj bi te dežele imele svobodo trgovati s komurkoli namesto da bi bile podložne sovjetski ekonomiji.

Na Ogrskem je vsled sovjetske trgovske agresivnosti zelo prizadet ameriški, angleški in francoski kapital. Namen Rusije je, da se ga naj Ogrska iznebi in ojnje vrelce, železnice in industrijo pa upravlja skupno z njo. Vsaka naj bi imela v nji polovico deleža. Enako politiko vodi Moskva v Rumuniji, kjer so najbolj prizadeti Angleži ki so kontrolirali in operirali tamošnje oljne vrelce in plovo.

Ako zavladata nad temi deželami ruski gospodarski vpliv, in pa politično od enem, in vrh te-

ga še socializacija, se bo gospodarska sila sovjetskega sistema razširila do zapada Evrope, posebno ako se pomisli, da so tudi Jugoslavija, Čehoslovaška in Poljska pod sovjetsko sfero vpliva.

Za internacionalizacijo plobove po Donavi

Stališče ameriške in angleške vlade je, da ne bi smela nobena država imeti monopol nad gospodarstvom druge dežele, a Moskva pa sklepa pogodbe po svoje, nemeneč se za proteste. Pravi, da je bila angleška in ameriška gospodarska politika zmerom sebična in nima radi tega Rusiji ničesar očitati. Kajti Rusija ne stremi imeti gospodarstvih zvez in sodelovanja s svojimi sosedami v namenu, da jih bi izkoriščala, pač pa, da si bodo vzajemno koristile druga drug.

Ravno tako je Rusija nasprotna anglo-ameriški zahtevi, da naj bo plova po Donavi pod mednarodno kontrolo. Dežele, skozi katere teče Donava, so v ruski sferi vpliva, zato je Moskva še toliko bolj nasprotna predlogu za internacionaliziranje te za promet tako važne reke.

Pogodba z Italijo nujna

Najbolj nujna je pogodba z Italijo, a tudi tu si niso prizadele dežele edine, kakšna naj bo. Zaradi vprašanja Trsta vlada ob meji Jugoslavije in Italije velika napetost, ki jo še posebno postruže neprijateljsko zadržanje ameriških in angleških okupacijskih čet napram jugoslovanski armadi. Reporterji, ki so o položaju tam poučeni, pravijo, da je treba poveljništvu na obeh straneh veliko previdnosti ter hladnega presojanja, ako hočejo preprečiti incidente, ki bi utegnili dovesti do težkih posledic.

Navadnemu človeku se bi zdelo, da ni vzroka, čemu ne bi mogli zavezniški priti do sporazuma, kakšne mirovne pogodbe naj sprejmejo s poraženimi deželami. Ampak je med njimi toliko nasprotujočih si interesov,

da jih dosedaj še nikakor nismo mogli usoglasiti in ne izgleda da bodo imeli kaj več srčice, če bližnji bodočnosti.

Seznam priredb slovenskih organizacij v Chicagu

"Nada" št. 102 SNPJ. — "Baby shower" v pomoč otrokom v Jugoslaviji v četrtek 18. aprila v dvorani SNPJ.

Pevski zbor "Prešeren". — Koncert v nedeljo 28. aprila v dvorani SNPJ.

Centralni odbor SANSa. — Priredba v korist namenom te ustanove v nedeljo 12. maja v dvorani SNPJ.

Društvo George Washington št. 270 SNPJ. — Slavnost 30-letnice društva v soboto 25. maja.

Društvo Summit št. 707 SNPJ. — V nedeljo 26. maja zabava in predvajanje filmskih slik iz Jugoslavije.

Društvo "Delavec" št. 8 SNPJ priredi v nedeljo 2. junija v Hrvatskem domu, 9818 Commercial Ave. veselico v pozdrav in v korist farm, ki so se vrnila iz armade in mornarice. Zabava se prične o 3. popoldne.

Pev. zbor France Prešeren. — Piknik v nedeljo 28. julija pri Kolu v Willow Springsu.

"Pioneer" št. 599 SNPJ. — Piknik v soboto 3. avgusta v Pilse parku, 26th st. & Albany Ave.

Organizacije v Chicagu in okolici, ki žele imeti svoje priredbe označene v tem seznamu, naj na sporoče podatke, enako tudi po pravke v slučaju pomoti.)

Na Poljskem velike zmede

Poljska je vsled vojne trpel dalj kot druge okupirane dežele vsled premikanja velikih ruskih armad preko njenega ozemlja. Vrh tega je dežela v proces socialne in politične revolucije, ki pa se ne vrši tako gladko kakor v Jugoslaviji. Politični umori so zelo pogosti. Predsedni poljske zveze za rasno toleranco dr. Adolf Breman poroča, da je bilo od 1. januarja lanske let pa do sedaj umorjenih na Poljskem nad 7,000 ljudi, med njimi zelo mnogo Židov.

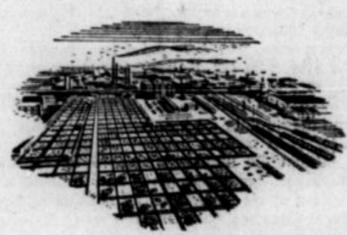

A Northern Illinois 4-H Club Member and Her Prize-winning Hereford Steer

CHICAGO AND NORTHERN ILLINOIS ... CENTER OF AN AGRICULTURAL EMPIRE

ČILO je neizogibno, da Chicago postane svetovno središče prehrane. Tu v severnem Illinoisu se producira en bilijon dolarjev vrednosti pridelkov hrane letno. Tu je uposlenih sto tisoč ljudi samo v tej industriji.

Štirideset odstotkov ameriških kmetijskih pridelkov v dolarski vrednosti se producira v—ali v prekonnočnem prevozu—severnega Illinoisa. Tako je postala Chicago največje pripravljalo in

The Chicago Stockyards is the largest single live animal market in the world.

hrano založno središče, kot tudi največje tržišče z živo živino na svetu. Pridelki rodovitne gornje Mississippi planjave in goveje živine zapadnih rančev se naravno razvija v glavno narodno prevozno središče, kar ustvarja tukaj glavno točko v procesiranju prehrane — eno ameriških najvažnejših in največjih industrij.

Ker je srednji zapad narodna žitnica, je Chicago in severni Illinois velikansko razdelitveno središče žita. Čikaška trgovska zbornica obratuje 86 odstotkov vse narodne trgovine s pšenico, koruzo, ovsom, ržjo, ječmenom in soy fižolom bodočnosti — in je največji trg te vrste na svetu.

Z njenim idealnim ekonomskim ravnotežjem med trgovino in kmetijstvom, je ta okraj v resnici srce svetovnega bogastva v notranjosti dežele.

Enake naravne prednosti, ki so prispevale nje važnosti procesiranju prehrane, so pomagale zgraditi njeno vodstvo v industriji, transportaciji in trgovini. Nobeno drugo središče na svetu ne daje take lahke dosege do velikih trgov. Nobeno drugo razpečevalno sredstvo ne nudi takega ekonomskega prihranka na času in daljavi v poslugi naroda.

To je le nekaj dognanj, čemu je ta okraj dobro pripravljen za nadaljno periodo industrijskega napredka. Ako vi nameravate ustanovitev ali povečanje kake industrije, tedaj je prednost tega različnega okraja vredna vaše splošne preiskave. Mi vam bomo z veseljem postregli z vsemi podrobnostmi in faktičnimi pojasnili. Ta posluga je brezplačna.

This is the right of a series of advertisements on the industrial, agricultural and residential advantages of Chicago and Northern Illinois.

For more information, communicate with the

TERRITORIAL INFORMATION DEPARTMENT

Marquette Building—140 South Dearborn Street, Chicago 3, Illinois—Phone RANdolph 1647

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

PUBLIC SERVICE COMPANY OF NORTHERN ILLINOIS

WESTERN UNITED GAS AND ELECTRIC COMPANY

ILLINOIS NORTHERN UTILITIES COMPANY

NAROČITE AMERIŠKI DRUŽINSKI KOLEDAR

SVOJCEM V STAREM KRAJU

Stane \$1.65 s poštino vred. Pošljite nam točen naslov in vsoto, drugo izvršimo mi.

Letošnjega koledarja mora v stari kraj najmanj tisoč izvodov!

Ljudje tam ga bodo veseli, ker je njim posvečen.

Why Control Private Property?

A friendly critic who calls himself a "liberal"—which we suppose he is—has advised us to stop arguing for social ownership of the means of production and distribution and to emphasize a demand for more government controls of private corporations.

We shall not follow his advice. The fact is that we just don't want to manage the other fellow's property. We don't think that's fair and there is plenty of evidence at hand to prove that it hasn't worked.

Why should we expect a private individual to invest his money in a business and then tell him how to run his business? No, there's something bad about that even if it works.

But the fact is that it isn't working. The owners are showing us that they will either have government "controls" that suit them or they just won't invest. One result of the refusal of private capitalists to "go to work" under unsatisfactory conditions is the present shortage of homes. The government can tell them the price at which they must rent and sell homes, but they can't make them build. That's why many people are looking for homes that don't exist. That, too, is why shirts and shorts and nylons are hard to get. That's one reason why butter has been absent from the dinner table.

However, if you think we're talking like Senator Taft, please read what follows:

While we don't want government to "run" private business we do want society to run all essential industries. The difference between us and Sen. Taft is that we want the people, through their government, to OWN the industries.

We want the people of America to "run" their own business.

The trouble with the government controls about which the "back to normalcy" crowd is complaining and which private business is sabotaging is that they don't go far enough.

The people of America should see to it that those controls extend beyond saying what industry shall not do, and say what industry shall do.

We can't very well do that so long as we depend upon private capital with nothing but the hope of profits to keep them going. So we should depend upon ourselves.

Let's socialize industry. Let's make the economy of the nation the property of the people. Let's run our own business!—Reading Labor Advocate.

Make the Lobbyists Confess

In the big squeeze on Henry Kaiser we see a clear definition of what "free enterprise" means to big business. It doesn't mean free enterprise at all. It means monopoly.

Big business is trying to put Henry Kaiser out of business because he really believes in free enterprise and what big business romantically pictures as "the American way" in its multi-million-dollar advertising campaign.

When big business began spending its millions to say that it wanted to preserve "the competitive system," Henry Kaiser answered those ads.

He entered the automobile business. But the big automobile manufacturers did not believe in the competitive system when it applied to them.

And when Mr. Kaiser signed a union contract, the steel industry decided that wasn't "the American way." So it refused to sell steel to Mr. Kaiser. Without steel, Mr. Kaiser can't build automobiles. Unless he builds automobiles he can't pay the high wages he accepted in his union contract and thousands of Americans will be out of work.

Is that the "American way" big business has been talking about? When Mr. Kaiser testified before Congress that the OPA had been fair to business as well as to the public, all the monopolies of America joined the fight against him.

In the Kaiser case, free enterprise is actually on trial for its life in the United States. If Mr. Kaiser loses, free enterprise will be dead. We must then face the fact that we are living in a totalitarian economy regimented by the automobile industry, the steel industry and the financiers who manipulate all industry.

Mr. Kaiser is in trouble because he paid the highest wages ever paid in the automobile industry, because he refused to enter into a conspiracy to break organized labor and because he insisted on protecting the wages of all Americans by continuing the OPA.

The federal laws say that industry can't gang up on Mr. Kaiser. The anti-trust laws supposedly guarantee him the right to compete with other industrialists.

Unless the federal government can enforce those laws, the United States will have become an industrial dictatorship.—The International Teamster.

NO, WE DON'T HATE THE RUSSIANS

FROM THE COLORADO SOCIALIST

We Socialists are accused of hating the Russians and fomenting anti-Russian feeling because the Cal' Norman Thomas and other Socialist speakers attack the Russian economic and political framework as non-Socialist.

The Russian situation is too big, too complicated and too far away for us to exactly appraise it. We get an infinite variety of statements and opinions as to conditions existing in Russia.

Anna Louise Strong says that Russia is a Socialist state because no individual or group owns the tools of production and therefore no group can exploit other individuals. She admits inequality of compensation, saying that equality would mean communism, but there may be inequalities under Socialism. She says writers are highly paid and become rich, having the better apartments in Moscow, country homes and other luxuries. She does not say what use they make of their excess earnings but denies that they use their wealth to exploit other workers.

Scott Nearing, as reported in the Western Socialist, admits the excessively high salaries of writers, composers, actors and industrial managers and says that part of these earnings may be invested in bonds that yield unearned income expressed in interest. No state in which interest exists is a Socialist state, because interest means exploitation. Russia, the United States and England are in conflict at present over the valuable oil reserves in Hungary, Iran and Iraq. Scott Nearing refers to Russia's maneuvering for these oil reserves as "progressive" while Anna Louise Strong refers to the same as expansion rather than imperialism. To us it's nationalism whether you call it imperialism or not. Nationalism is not Socialism.

We shall take no time in debating the question whether Russia is or is not Socialist. We know that the United States is not Socialist. We know the evils of capitalism which are on our very doorsteps and as to which there can be no dispute. We know that the only cure for these evils is the establishment of Socialism and so we shall confine our discussion to the evils and to the situation of which we have first-hand knowledge and as to which there can be no dispute.

We do not hate the Russians. We do have fears in regard to their development. We hope they will develop into a true Socialist state. In the meantime, there is no reason for the workers of Russia and the workers of the United States to make themselves pawns in the international capitalist game to gain control of oil reserves. They should both be fighting capitalism instead of fighting each other.

RELATION OF CZECHS AND SLOVAKS IN FIGURES

According to the latest statistical figures issued by the Ministry of Food in Prague and published on February 12, there are in the provinces of Bohemia and Moravia 8,100,000 Czechs, and in Slovakia 2,590,000 Slovaks. If we do not take into consideration the Germans and the Hungarians still living in Czechoslovakia, there are 75.77 per cent of Czechs and 24.23 per cent of Slovaks comprising the total number of the entire population of the country.

THE MARCH OF LABOR

THE FIRST IMPORTANT INDUSTRIAL UNION IN THE U. S. WAS THE COAL MINERS.

THE PROPORTION OF TEACHERS TO PUPILS IN AMERICAN SCHOOLS INCREASED BY ONE-THIRD BETWEEN 1930 AND 1940.

PURCHASE OF UNION MADE GOODS IS ONE OF THE WAYS YOU CAN SHOW YOUR SUPPORT OF ORGANIZED LABOR IN ITS STRUGGLE FOR A BETTER WORLD. DO YOUR BIT BY INSISTING ON THE UNION LABEL IN THE GOODS YOU BUY. THIS IS THE HAT UNION LABEL. LOOK FOR IT.

IN 1939 OUR NATIONAL OUTPUT HIT ITS HIGHEST PEACETIME LEVEL—\$89 BILLION. FIVE YEARS LATER THAT RECORD FIGURE WAS Dwarfed BY A NEW RECORD OUTPUT OF \$200 BILLION.

President Green Was Conservative

President William Green of the A. F. of L. complains that Congress has been much more generous to corporations than to workers. That's true.

But favoritism has not been confined to the legislative branch of government. The executive agencies, which made contracts during the war emergency and which worked out settlements after the fighting was over, were also more than generous to "Big Business."

Two items which appeared on the financial pages of the daily press in one day speak eloquently:

General Motors' profits for 1945 total \$188,258,115. Perhaps this will explain why G. M., during the long strike—which tied up its plants but did not necessarily shut off its profits—strenuously protested against any attempt to examine its books.

Then Cities Service, the tremendous holding company built up by the late Henry L. Doherty. Readers of LABOR will recall how practically all the newspapers told us that the passage of the Wheeler-Rayburn Holding Company bill would inflict frightful damage on such huge financial structures.

Cities Service stock was selling for almost nothing at that time and Cities Service bonds were far below par.

Now, largely as the result of war profits, Cities Service a number of days ago printed in a New York paper "the largest financial advertisement" that has appeared in recent years. It covers five pages and contains the numbers of the bonds called by Cities Service, altogether \$35,000,000.

It won't be necessary for Cities Service, although it was on the brink of bankruptcy a few years ago, to borrow a dollar to consummate this tremendous transaction.

These are just two examples. Obviously, President Green was not exaggerating.—Labor.

We Don't Like War, Nor Deprivation, Strikes, etc., Yet They Happen—Why?

By Raymond Hofses, Editor, Reading Labor Advocate

Things are happening today that nobody likes. Even the people who appear to be making them happen and are personally involved in the course of those distasteful things don't like them. Yet they happen. Why?

War is one of those things. Nobody likes war, yet we have wars. Neither do many people like strikes. Yet great masses of people pay the price of sweat, blood and tears which strikes exact to win wage increases which they know in advance will be taken from them by prompt increase in prices.

The Governor of Virginia hates dictatorship. Yet he uses the tactics of a Hitler when he drafts workers who threaten to quit their jobs and orders them to do in military uniforms what they are about to refuse to do in overalls.

Why do people do so many things that they hate to do?

We Socialists know the answer. We try to tell our fellowmen about it in the simplest possible manner. Perhaps we are not as clear as we try to be. Perhaps we over-simplify. Anyway the people as a whole, in spite of all we can say and do, keep on the road that leads to war and strikes and insecurity and poverty.

We say it is "the economic system." The capitalist private-profit system is the parent of all the evil and stupid and distasteful things that people do. And we offer a remedy. We urge that the people end the rules of capitalism—which are made to conform with the private ownership of the means of production and distribution—and make the means of life the property of all the people.

We say that under Socialism the questions and differences that arise between men would be settled democratically. We explain that the

wealth labor produces would be distributed among the workers and that nobody would be allowed to grab a rake-off, as the private owners do today. We draw the conclusion that workers could not possibly have the same grievances that now disturb them when ALL of the product of human labor would be distributed among ALL workers on the basis of social service.

"You can't ask for more than ALL," we say.

Then, when the time comes for people to make their decision about the system that gives a few people the legal right to own what the many need, to take a share of what the many make, to get rich by legalized human exploitation—

The same people who do the working, the suffering, the complaining and the striking VOTE for the system that brings those things about.

IN THE WIND

From THE NATION

All this and vaudeville too: Earl Wilson, the New York Post's night-spot columnist, reports that the navy is scouting for entertainers to play before Congressmen and newspapermen at the Bikini Atoll atom-bomb tests. Just in case things get dull, we presume.

The pot and the kettle: A Canadian radio newscaster, reporting on the recent riots in India, quoted Prime Minister Attlee as saying the riots were the work of "left-wing elements."

Famine notes: Herbert Hoover made a radio address on March 16 urging the importance of conserving food in America to prevent starvation in Europe. Shortly afterward the Truth or Consequences program came on the air, featuring a hilarious sequence in which participants squashed lemon-meringue pies in each other's faces. . . . A bulletin announcing the forthcoming banquet of the Balzac Society of America proclaims: "There is no longer a scarcity of choice meat and drink, which will be served in greater profusion than ever before."

The Metaphor of the Week come: from Drew Pearson's column of March 17: "Last week (Representative) Gallagher got something off his chest he had been nursing for a long time."

Politics Afloat: The Compagnie Messageries Maritimes of France, according to the Overseas News Agency, has had a ticklish time with a merchant ship it just launched. Built during the occupation, the ship was first named the Marechal Petain. After liberation it was rechristened the General Charles de Gaulle. When De Gaulle resigned, the company directors cast a wary eye over the political scene, went into conference, and came up with a third choice which they think will stick: La Marseillaise.

The Old-Fashioned Virtues are coming back—on the wings of modern promotion methods. Editor and Publisher says that Pillsbury Mills' spring advertising campaign will feature a free recipe book offering instructions on home bread-baking.

This One Has Us Stumped. The German-American weekly publication Aufbau reports that when Gestapo agents, posing as musicians, accompanied the Berlin Philharmonic on its tours through Europe, they were usually disguised as flutists.

Swedish stone quarries, cables a New York Times correspondent, are getting a little worried about the granite victory monument that Hitler ordered in 1940. They're still working on it and have engaged a lawyer to investigate their chances of getting the \$500,000 still due on the contract.

MIHAILOVICH

Drew Pearson, in his Washington Merry-Go-Round column appearing April third, states the following: The capture of Serbian Gen. Draja Mihailovich by Marshal Tito now permits revelation of one hitherto unknown chapter of the war—how it happened that Churchill and Roosevelt suddenly switched their allegiance from Mihailovich to Tito.

Prior to the Tehran Conference, all Allied military aid had gone to Mihailovich. Tito got none. But after Tehran, this was reversed and Churchill even sent his own son, Randolph, as liaison officer to Tito. Most people figured it was Stalin who persuaded Roosevelt and Churchill to change their allegiance. This was not true. The reversal was caused by the fact that the U. S. was intercepting Nazi military telegrams and decoding them, as we deciphered the Japanese.

Several intercepted Nazi messages showed the Germans expected cooperation from Mihailovich. One told how, in arranging a Nazi retreat, the Germans said they could depend on Mihailovich to cover them against an Allied advance. This was what caused Roosevelt's and Churchill's desertion of Mihailovich. Stalin was responsible for only one thing—after they made their decision to desert Mihailovich, he sold them on Tito, who, of course, turned out to be a minion of Moscow.

IDENTIFICATION

Jane (to the policeman on the corner)—Please, Mr. Policeman, have you seen a woman without a little girl that looks like me?

BARUCH'S "FREE ENTERPRISE"

Bernard Baruch, one of American capitalism's "elder statesmen," has come forward with a 13-point program to save the national currency system from inflation and collapse.

Baruch wants to stop increasing the money supply, stop decreasing taxes until the budget is balanced and stop bunking the public by saying that wage increases can be granted without increasing prices. He also wants to continue price controls so that employers of labor can "profit but not profiteer," avoid favoritism to particular groups with special concern for white collar workers and small business, etc., etc.

There are two reasons why we shall not now discuss the merits of Baruch's points in detail. One is that space forbids. The other, and major reason, is that Baruch aims at preserving class injustices which we want to abolish and we are interested in ending, not saving, the capitalist economy.

What we do want to emphasize, however, is that what Baruch urges is—

Economic planning and economic controls.

It certainly and clearly is not a program for free enterprise.

We want the advocates of free enterprise—those in the ranks of business and those in the ranks of labor—to note and admit, at least to themselves, that Baruch is offering something entirely at variance with free enterprise.

Why is he doing this? The answer is to preserve the economic privileges that have been the most cherished possession of a now thoroughly-frightened group of owners.

It now seems that there are some people who are willing to stand for controls—if the controls can be exercised in such a way that workers will continue to produce profits for owners.

Nor is that anything new. Fritz Thyssen and his fellow German corporation heads were just as willing to have the controls that Hitler proposed to institute, so long as they believed they could keep their high places and the workers would be held in their low ones.

Perhaps we Socialists unintentionally have been letting people believe that the only thing to do to end the evils of the capitalist economy is to abolish capitalism. That, however, is not exactly the case. There can be other class economies in the future as there have been in the past without giving workers the full social value of the product of their toil—if the proper controls are established by the "right" people.—Reading Labor Advocate.

Another Scheme to Waste Money

The State Department continues to "pressure" Congress to give it a large fund for an "information service" which will "sell the United States to the Old World." The theory is that other countries are propagandizing America and that we should retaliate.

We don't believe the State Department's plan will succeed. Suppose we "beam" a broadcast to Russia. Who is going to listen? If he listens, will he understand?

Russia is supposed to be "beaming" such broadcasts toward this country. Have you seen anyone who was impressed?

Instead of flooding other people with propaganda, we should take steps to label the propaganda which comes to this country—and, we might add, it doesn't all come from Russia, by any means.

Having done that, we should endeavor to set a good example. That's the best way to make the peoples of other countries like us.—Labor.

A Silly Argument

Among the arguments heard in congress recently against the proposal for a 65-cent per hour minimum national wage is the cry that when, as, and if this 65 cents is granted, the workers will begin to demand \$1 an hour minimum.

So what? Is \$1 an hour too high a wage as a minimum base? Is \$40 a week for a forty-hour work week over the nation too much money to give a man who supports a family, pays rent, buys food and clothing, buys his share of victory bonds, pays the doctor, the hospital, the dentist, gives a few dollars to church and to charity?

If \$40 is too much to pay, then what this country needs is a new congress.—The Progressive Miner.

AS OTHERS SEE US

To the Editor: The people who are saying hard things about Soviet foreign policy might gain a better understanding of the situation if they would put the shoe on the other foot. If, for example, the Soviet Union (1) possessed the secret of the atomic bomb and (2) were doing its best to keep it from us, meanwhile (3) building up a stock-pile of the bombs, (4) maintaining an army larger than ever before in its history and (5) a navy larger than all the other navies of the world combined, and (6) proposing to continue the wartime draft and (7) introduce universal compulsory military training in time of so-called peace; if (8) she allowed her army and navy officers to talk openly of attacking us before we should have time to recover from our war effort and perhaps to make our own atomic bombs, (9) carried on a press and radio campaign to foment suspicion and hostility toward us, (10) seized and held military bases along our frontiers (Iceland, Greenland, the Islands of the Pacific), (11) sent a naval expedition into northern waters for special training in Arctic warfare, (12) maintained armed forces at our very gates (U.S. Marines, planes and ships in Manchuria, U. S. troops and anti-Soviet armies in India, Germany, Italy, Greece.) (13) proposed for 1947—two years after the war—a military budget greater than that of any other country, with a higher percentage of expenditure for military purposes than was made by Germany or Japan when they were actively preparing for war, and if (14) the Greek Catholic Church were offering to lead a holy war against us and if (15) Marshal Stalin officially sponsored a public ceremony at which an ex-prime minister who twice tried to overthrow our government was highly honored and in his address urged an alliance between our two most powerful rivals—what would we

LABOR LEADERSHIP

Walter Reuther, president of the United Automobile Workers (CIO), has little fear that the American Federation of Labor will lure away any substantial number of U.A.W. members. And, as for the possibility of the A.F. of L. winning over the U.A.W., the very suggestion arouses Reuther's scorn.

"Why the insinuations that I, or R. J. Thomas or Secretary-Treasurer George F. Addes or anyone else could lead the U.A.W. into the A.F. of L. are absurd," Reuther says. "None of us nor all the king's horses nor all the king's men could lead this great rank and file union into the reactionary A. F. of L."

Reuther blames the frequency of wildcat or unauthorized strikes in recent years on the lack of a positive program of leadership in the nation's big unions.

"You get negative leadership at the local union levels only when there is no positive leadership at the national union level," he says. "The obvious answer to wildcat strikes is to give workers a positive program of leadership stemming from the top down."

BASCOM N. TIMMONS
in The Chicago Sun

BUMPER CROP

Unless weather is unusually bad, American farmers will harvest a "bumper" grain crop this year to feed this country and the world, the Department of Agriculture reported after a survey of the situation.